

قاوه کان خراب سه فهر ده کان

په ای که ریمی نیا

قاوهکان خراپ سەفەر دەکەن

پەرى كەريمى نيا

له زنجیره بلاوکراوه کانی
ناوهندی غَزَّه نُوش - بُو چاپ و بلاوکردنوه
زنجیره‌ی کتیب ۵۹

قاوه کان خراپ سه‌فه ر ده‌کهن

چیرۆک

په‌ری که‌ریمی نیا

- به‌رگ: فه‌هیمه که‌ریمی
- نه‌خش‌سازیی ناووه‌وه: سینا حه‌کیمزاده
- چاپ: یه‌که‌م - ۲۰۱۵
- چاپخانه: تاران
- تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
- نرخ: ۳۰۰۰ دینار
- بلاوکار: ناووه‌ندی غَزَّه نُوش - بُو چاپ و بلاوکردنوه

قاوهکان خراپ سه‌فهر دهکه‌ن

په‌ری که‌ریمی نیا

چیروک

۲۰۱۵

(۰۰۰)

بیرى خوا تورومپاکەى دەمىڭە بۇو ئاوهكەى
چۈوبۇوھ خوارى.

مەتاو ھەرچى تىشكى ھەبوو ناردىيە ئىرە. خەلگ
عەجمانىيان لى ھەلگىرا. بۇوكەبارانەيان ساز كرد و
خنكايان لە ئاوا. ئىنجا دەستىيان ھەلخست: خوايە بىكە
بە خاتىر خۆشەويىستى پېغەمبەرت باران دابارىنە. با
گياوگىز شىن بنق. مەپ و بىزنى لى بخۇن. شىر بەن و
مال و منالمانلى تىربىن و گەورەبن و بىنە ساھىۋ مال و
منال و لە ئىمەيش رازى بىت.

خوا وتى: باشه ھەندى ئاوم دەنى با بىرەكەى
پېيىنمە سەر.

كە ھەموويان چاويان لە مالەكانىيان كرد بەقدەر
خواردىنەوە خۆييان ئاوييان بۇو بەس.

(بۇن)

ھەزم چۈوهتە پىاۋىيک، ماچەكانى بۇنى ئۆدكۈلۈن ئەدات. كە دەم ئەنیتە سەر دەمم سەرەتا دەمم دواى بازنه يەكى دەورى دەمم ئەوجا ھەموو كەشەكە پې ئەكا لە بۇنى ئۆدكۈلۈن. وينەگرەكە وينە يەكى لىگرتىن. ئەورق وينەكە دەگاتەوھ دەستم. لە ئەشپەزخانە دانىشتۇوھ و گۆشت ورد دەكتات. لە دەركە درا.

- ئاي وينەكەم ھاتىيەوھ؟

بە پەلە ھەستا. دەركەكەى كردىوھ. پاكەتەكەى وەرگرت. ھەلى پچىرى. وينەكەى دەرھىناو بىرى بۇ لىوھ كانى.

- ئەى بۇ ئۆدكۈلۈنەكەى كوا؟

چۈوه ئەوديو درگاكەوھ، ھەلات بە دواى وينەگرەكەداو وينەكەى دايەوھ.

(مان)

حه و تووی جاری ده چووه سه ر قه بره که و بنه
هه لاله برایمه که که خوی چاندبووی، ئاوی ده دا. زرهی
تله فونه که له بیری خست.

- و هلامه که ت بوو به چی؟

- من ژیانم وا به ئاسانی نه گرتووه ده بى قسەی
لە سه ر بکری.

- دهی باشە با له ..... يەك ببینین.

تله فونه که دانا. جله کانی له سنگە که کرد و وه.
قەلم چاوه که و کومیدی جله کان ده رهینا و چووه
بەر ئاوینه که. جله کانی لە بەر کردو قەلم مىکی بە چاویا
ھینا. رۆز میرە که کېشای بۆ لای خوی. چاوی لى کرد
تا ئەم رۆزەی هەر لە ياد بەمینی (ھەینى). لچىکى
ھەل قور تاندو چووه و بەر ئاوینه که. قەلم مە کەی
ھەل گرتە وە خالىك لە پەنای خالە کەی ترى ناوا چاوی
بکوتى. تە قەی دەركە هەستا. كردىھ وھ. چەپكى

هـلـاـهـ بـرـايـمـهـ لـهـ بـهـ دـهـ رـكـهـ رـاـكـيـشـرـاـبـوـوـ بـهـ پـهـلـهـ
هـلـيـگـرـتـهـ وـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.ـ قـهـلـهـ مـهـ كـهـيـ
دوـوـكـوـتـ كـرـدـ.

(۱۰)

لـهـ بـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.
هـلـيـگـرـتـهـ وـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.
دوـوـكـوـتـ كـرـدـ.

لـهـ بـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.
هـلـيـگـرـتـهـ وـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.

لـهـ بـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.
هـلـيـگـرـتـهـ وـهـ دـهـ رـكـهـ لـهـ خـوـىـ دـاـخـسـتـ.
دوـوـكـوـتـ كـرـدـ.

(۲)

حه و تووی جاری ده چوومه سه ر قه بره کهی و
بنه هه لاله برایمه که که خوم چاندبووم، ئاوم دهدا.
زرهی ته له فونه که له بیرمی خست.

- و هلامه کهت بمو به چی؟

- من ژیانم وا به ئاسانی نه گرتلوه ده بی قسەی
له سه ر بکری.

- دهی باشه با له .... يه ک ببینین.

ته له فونه که م دانا. جله کانم له سنگه که کرد هوه. قله لم
چاوه که م له کومىدە که ده رهیتاو چوومه بھر ئاوینه که.
جله کانم له بھر کردو قله میکم به چاوما هیتا.
رۇزىز مىرە که كىشامى بق لاي خۆي. چاوم لىكىد تا
ئە مرۇزەم هەر لە ياد بمىنی (ھەينى). لچىكەم هەل قورتاندو
چوومه وھ بھر ئاوینه که. قله مە کەم هەل گرتە وھ خالىك
لە پەناي خالە کە ترى ناوا چاوما بکوتەم. تە قەی ده رکە
ھەستا. کردمە وھ. چەپکى هەل لاله برایمه لە بھر ده رکە

راکیشرا بیو. به پهله هلمگرته وه. پهداخن ئاوم هیناو
هه لاله برايمه كه م تېخت و نامه بېر خۆرەكە. گەرامە وه
بېر ئاوىنەكە. خالەكەم کوتاوا جانتاكەم ھەلگرت و
دەركەكەم لەو دیوهوھ پېوەدا.

(گه په گه کهی خوم)

داوه‌ل ...م به دهسته‌وھي. کارييھ‌که مم نيه پييشر
داوه‌ل عه‌باس، داوه‌ل ره‌حيم، داوه‌ل مه‌نسورو داوه‌ل
عه‌ليشم دروست کردووه. ئه و دوانه‌ييھ‌که ميانم هر
له‌به‌ر دلان نيه له گه‌لارپيزاندا سازم کردوون. من
خواييھ‌که‌ي خوشم لەزه‌ردى هر نه‌هاتووه و به
هاتنيشى هه‌رجى ئازامه داده‌ھيّزرى. بەلام دوو
داوه‌ل‌كه‌ي دى رفح و ره‌وانمن. داوه‌ل مه‌نسور هين
بەهاره. ئه من پىم وايە به‌رده بناخه‌ي زھوي وھستا
که‌ريم لەم رۆزه‌دا دايناوه. داوه‌ل عه‌ليش هه‌چه‌ند
چله‌ي زستانىيھ و هر به ناو ھينانى زستانىش سرى
دامدەپقشى كه‌چى هر به راددهى سپيايى چاوم
دەمھوى. راستى مردوو بى‌کفن دەبى؟ بؤيە بۇ ئەم
چوار داوه‌لەم كولانىكى دوورو درېئم ساز کرد و
پلاكىكى شينيشم لەسەرهتاي كولانه‌كەدا داكوتى و

لەسەرم نووسى: كۆلانى داوهله...، نا جارى ناوىكم بۆ
هەلنىھيناوه.

بەتهمام كە ئەم داوهله يشىم تەواو كرد ئەويش كەمە
خەلکى ئەم كۆلانە. ئەمانە لەزىر خانە كەماندا درووست
دەكەم ژىرخانىكى تاريکى زەبەلاح. باوکم بە هىچ
جۇرى بە بۇونى ئەم داوهلانەي نەزانىيە. بۆيە
لەھەركۈش دادەنېشى با دەكاتە خۆى: (ئەم كچەم
خوارەحمى كرد لە كچى كەس ناچى. داوهل ساز؟ هەر
باسى مەكە بەلام بەو خوايە هەرسوو سە بکەم بىزام
داوهل ساز دەكايى نا كردوو يە دەيىبەم لاي پىرىدى گەورە
بەدەستى خۆى قەبرىكى پىن هەلدەكەنم. لە چالى
دەخەم) بۆيە منىش دايىم كردووھ بەچرا رېنۋىنى
سەركۆلان. هەر كە باوکم دەركەوت چرايەكى سوورى
پىيەپەيتا پەيتا هەلىدەكاو دەيكۈزۈنۈتەوە. ئىتر منىش
بەپەلەپارچەيەكى زەلام دەكىشىم بەسەر كۆلانە كەدا.
خۆم دەكەم بە خەو.

چرا هەلنىيە دانىشتۇوم خەريكى سازىرىدى دلى
داوهل...م.

- ئەرى بەھيوابە خىرت بۇ دەداتەوە! (داوهل
عەباس)

- من به تیشکی چاوم ناهیلّم دلی بگه شیته وه! (داوهٔل
مهنسوور).

له تیکی دلی له دهستم که وته خواری. هه لمگرته وه.

. جا کاری به زوری چون ده بی! (داوهٔل ره حیم).

توند سفتم کردہ پالیه ک.

. سهیرکه که منت دروست کرد وو، ئایا ده بی
دهست به درووست کردنی یه کیکی دیش بکهی؟ من
ئیزنى کاری وا ناده م. (داوهٔل عهلى)

. روْلہ خه ریکی کاری خوت ببے. ئه گهر ئه وان
راستیان بکر دبایه بق داوہل نه بونی خویان کاریکیان
ده کرد.

دهست له پارچه کانی دلی داوہل... ده ساوم.

. من که وتم ده بی له گه ل بنه ماله که یاندا هر
تیکه لاویم هه بی. (داوهٔل ره حیم).

. هه لبہت ئه گهر راده وهستی تا بارود دخه که م
خوش ده بی ئه وه باشه، دهنا هر وه ک پیشم
و تسووه ئه و هه میشه ئازاده بق هه لبزار دنیکی دیکه.
(داوهٔل عهلى)

. ئه مه نا یه کی دی (داوهٔل عه باس).

- من نایشیهینم به لام هر ده بى رايىشى و هستيئنم.
(داوهل مەنسوور).

دایکم چراى سوور لى دهدا. من خەوتۇوم. به لاي
كۆلانه كەدا تىپەرى. ئەجارىش هىچ.

- ترسەنۆك. من لەگەلت بىم ترسىت نامىنى! (داوهل
مەنسوور)

- نا پىيم خۆش نىيە هىچ شتىك بى دزىيەوە بىھى.
(داوهل عەلى)

- چىيە بۇ خۆيان نەيانكردووھ؟ (داوهل عەباس).
- پىيم خۆش نىيە هىچ شتىك لەم بارھوھ بلىيەم. (داوهل
رەحىم).

لەخەو هەستاوم. ئاو لە چوار پارچە دلەكە دەپژىئىم.
ئەملاو لاكانى رىيک دەكەم. هەر چوارھكەيان دەنېم
بەيەكەوە.

... (داوهل عەباس تىشك دىنى دەيکاتە چاوىيەوە).
... (داوهل مەنسوور تكتك ئاو دەكات بەدەم
خۆيەوە).

... (داوهل رەحىم بەدواى كەسىك لەناو
بنەمالە كەماندا دەگەرى).

... (داوهل عەلى گۈرانىيەكانى داريووش دەلىتەوە.)

دلکه دهستی لى بەردەدەم هەر چوارپارچەکە
چەسپیون بەیەکەوە.

داوهل عەباس:... (زوو دەچىت ژيانىكى ھاوبەش
پىكىدىنېت).

داوهل مەنسۇور:... (بىيارى داوه ھەم خۆى و ھەم
من بکۈزى).

داوهل عەلى:... (پۈولەكانى لە ژۇورەكەيدا خر
كردۇتهوھ بە دواى قاچاخچىيەكدا ويىلە لەكۆلانى
داوهل... بىپەپىنىتەوھ).

دلى داوهل... لە لاي چەپى دانا. ئىستاش نازانم ناوى
كۆلانەكە چى لى بکەم.

(بپا)

جغاره‌ی تیر^۱ سه‌ری بو ئازادی هه‌لخست و تی: دنیا
زور خوشه لای تویش وانییه؟
ئازادی سه‌ری حه‌وادا، ئاسمان رهش داگیرسابوو.
جغاره‌ی بون به تیری وت: دنیا زور خوشه لای
تویش وانییه؟
تیر سه‌ری حه‌وا دا ئاسمان رهش داگیرسابوو.
مارلبرق به بونی وت: دنیا زور خوشه تویش پیت
وانییه؟
بون سه‌ری هه‌لخست ئاسمان رهش داگیرسابوو.
وینستونی هه‌ندهرانی به مارلبرقی وت:....

---

۱ تیبینی:

- * نرخی جغاره‌کان له کەمەوه بق زور چووه.
- * جغاره‌ی ئازادی ئىستا دروست ناکری.

(پیاوەگەی سیانی کووشت)

دیمه‌نى (۱) ئەسپە ھەستايە سەر ھەر دوو پىن.
حىلاني. سى پلۇڭ لەدەر ووبەريدا راکىشرا بۇون. لە حىلە
كەوت. بۆچۈركەيەك بەسەر ھەر سى پلۇنگە وە وەستا.
بەرھو شاخ سەركەوت. بەرد خۆيان رژانە خوارە وە.

دیمه‌نى (۲). رووی لەبرا كەيى كردو وتى: نا.

دیمه‌نى (۳). بە پىيى ھەوالىك كە دراوسىيكان دەيلىن:
گوايە كۆتر خۆى حەب خواردى كردو وە.

دیمه‌نى (۴). دايىكى كاغەزىيکى بەدەستە وەيە ناوى
ئەسپەكەو دەزگىرانە كەي تىدا دەنۇوسى و بە دەرزى
بەرۇك لەزىز چارەكە كەي دەدا.

دیمه‌نى (۵) ھەوالى دەزگىرانە كەي لەو كاتە وەي
رۇمى بۇو نەيدەزانى. بەلام دەزگىرانە كەي بە قاچاخى
ھەوالى لە ھاوالەكانى دەپرسى.

دیمه‌نی (۶). من له ژیانی ئىرەكانه وەرەسم بىز دەكەم. ئەمانه بەس منيان بۇ دۆشىن دەۋى دەرۇم بۇ ئەوهى دەست بە دۆشىنى خۆيان بکەن.

دیمه‌نی (۷). دايىكى و دوو خوشكەكەي وينەكەيان له قاپ گرت و دانىشتن وهى رق وەرىقىان بەسەردا گىرا.

دیمه‌نی (۸). تەلەفۇنەكە زەنگى خوارد.

- بەلى فەرمۇون.

... -

- بۇ لال بۇرى

... -

دیمه‌نی (۹). دەزانى بەتەمام تەختىك بەھىنەوه كەبۈين بەيەك خەوتى سەرتەخت كەيفييڭى ھەيءە. كەيفيش لەگەل كىدا: كۆتر... .

دیمه‌نی (۱۰). براكەي دەزگىرانيكى بۇ دۆزىيەوه وينەكەي نىشانى ئەسپە دا.

- ئەم مانگايد.

دیمه‌نی (۱۱). ناوەكەت. ناوەكەت چەند خۆشە: كۆتر. دەزانى دوو كۆتر لەسەر گويسەوانى پەنجەرەكەمدا هىتلانەيان كردووه ھىلەكەيەكىشيان ھەيءە. بەمه تۇم دىتەوه ياد.

دیمه‌نی (۱۲). کۆتر دواخه‌لاتى دايى. ئەنگوستىلەيەك و زريزه‌يەك.

دیمه‌نی (۱۳). گەيشتەسەر ترۇپكى شاخەكە. لەگەل قاچاخچىيەكە بىرى چېچىيان كرد. ئەم جانتاكەي دانا. وينەكەي گيرفانى دەرهىينا.

- كۆتر:.... .

خستىيە بن‌بنى ساكەكەو لەسەر پشت لىيى درىئىز بۇو.

دیمه‌نی (۱۴). ھەرچى دارايى بۇو دابەشى كرد بەسەر مىيىنەكانى مالەودا. بۇ كۆتر فلسىيىكىش.

- دارايى كۆتر منم.

دیمه‌نی (۱۵). لەسەر شاخ بىخەم لىيى راكشاوه. ماينىيەك خۆى پىوه نووساند.

دیمه‌نی (۱۶). كۆتر پىكەنинەكانى بايكوت كرد.

- بەس بۇ ئەسب

ئەزانى پىكەنинەكەت زۆر خوشە كىشانەوەكەي ئاخرى پشت دەشكىتىنى. (ئەسب و تى)

دیمه‌نی (۱۷). ئاسمان شىن شىن. دارەكان خۆيان دەلەنكىتن. قاچاخچىيەكە لەگەل ئەسب قسە دەكا.

ئەسب تۈورەيەيالەكەي بادەدا.

- كە ناوىرى بۇ هاتى؟

- شەویکى دى.

بە پەشۇكابى كاتى دەمۇچاۋى شەلغانى ئارەقە بۇو.. لە خەو راپەپى. دەلەرزى، ئاۋرىيکى دايىه وە مايىن وەستابۇو.

دېمەنى (۱۸). ئەلۇ... ئەلۇ... بەرزتر. تەشكە. بە كۆتر بلى سلامەتم. ئەلۇ... ئەلۇ... بەختىار. ئەلۇ ئەشا ئە و شانسە كارتەكە يىشم تەواو بۇو.

دېمەنى (۱۹). كۆتر گشت رۇزى وينەي ئەسپى ماج باران دەكرد.

دېمەنى (۲۰). ئەسب خەو بە كۆتريشە وە نابىنى.

دېمەنى (۲۱). بنەمالەي ئەسب ئەمە ئەزانى كە ئەسب لە كۆتر جوئى بوهتە وە. لەسەر شتى ھىچ. بۆيە دايىكى ئەسب لە مىوانىيەكاندا بەدواى كچىكى كەلەگەتى سپىكەلانەدا دەگەرە.

دېمەنى (۲۲). كۆتر ھەر بەتەمايە تەلەفۇنى بۇ بەختىار بكا بەلام تا ئىستا قىممەت نەبووه.

دېمەنى (۲۳). ئەسب دووهەم جارىش ھەر خەوى دى نەرقى.

دېمەنى (۲۴). ئەسب ھەر دواى ئەوهى كەۋانەكەي لە كۆتر وەرگرت كەۋانەكەي گۇرپايىه وە.

- گه وره يه.

كلكه وانه كهى كوترا بهس سنه نگيىكى به سره ووه بولو
ئوهى ئىستا شەش سەنگى هەبوو زريزه يش كە هەر
نەبىنرا.

- پياوو زريزه؟

ديمهنى (٢٥). كوترا له جلى رەشدا ئەگەر گولەكانى
جلە نەبوايە ليك جوى نەدەكرانه ووه.

ديمهنى (٢٦). خۆى دەلى: مەيانم به ماينى نەدا.
بەلام كوترا له باي شەمالى بىستبۇووه كە: دياريشيان
كۈپاوه تەوه.

ديمهنى (٢٧). هەلبەت توفير ناكات بۇ ئىمە ژنه كەى
كى بىت. بەلام بىچگە له پىوه رەكانى خۆى ئىمە ژنىكى
تەپو تەميسو گورجمان دەوييە كىكمان ناوى هەر
قسەي بى. بەرەحەت بى باوكىشى حەزى زۇر له
زەماوهندى ئەسب بولو بەلام... .

ديمهنى (٢٨). ئەسب لەناو بەفردا بخەوتايە ون
دەبۇو.

ديمهنى (٢٩). كوترا دواي گەپانه ووه ئەسب خۆى دا
بەدەست قەلەمى وينە كىشىكە ووه. بىكىشىتە ووه.

ديمهنى (٣٠). زەماوهندى ئەسب كەس نايىينى.

دیمه‌نی (۳۱). کۆترەکان لهوئى رۆيىشتوون.

دیمه‌نی (۳۲). سېھەم شەویش نەپرۆیەكسەر
گەرایەوه بۇ خوار شاخ.

دیمه‌نی (۳۳). ئەودیو شاخ ژیانىڭى خۆشە
ھەرچىيەك بىھى ھەر خۆتى و خۆت. يەكمەن كارم كە
گەيىشتمە ئەۋىز كۆتر ئەزانى چىيە.

- ها.

- خواردىنهوه و رشانەوه.

... -

- دواى دەرپى قوتە لە پىىىكىرىدىن.

- ئەى من؟

- با بىزانم بۇم جۆردىھې. ھەر لە بىرتام.

دیمه‌نی (۳۴). كۆتر كلکەوانە دىيارىيەكەي خستەوه
ناو قوتۇوهكەي.

دیمه‌نی (۳۵). كەس بەھاتنەوهى ئەسپى نەزانى
بەرھو پىرى بچى.

دیمه‌نی (۳۶). كۆتر دلى رەزاي نەدا كلکەوانەى
ويىنەكىش لەقامك بکات.

دیمه‌نی (۳۷). ئەسب كە ھاتنەوه كىشەي لە ھەرچى
كۆترە كرد.

دیمه‌نی (۳۸). ئەسب نامه‌یه‌کی بۇ شاخ بەقاچا خى
نارد. داواى سیاوشى كردەوھ.

دیمه‌نی (۳۹). كەس لىّى نەپرسى بۇچ دەچى؟

دیمه‌نی (۴۰). يەكەم ژەم ھىچ دووهەم ھىچ، سېيھەم
ژەم داي لە قولپى گريان. نەيەيشت كەس نان بخوا.

دیمه‌نی (۴۱). ھىچ رۆزئامه‌یه‌ك ھەوالىكى كوترى
پىنەبۇو. روژى ماھوارە ژنىكى پىشاندا. باسى سىۋەكە
بۇو.

دیمه‌نی (۴۲). خۆزگە بەقسەي خەوهەكەي سەرەتام
بىردايە.

دیمه‌نی (۴۳). كە سیاوش ھەوالى هات ئەسب لە
حەمام بۇو.

دیمه‌نی (۴۴). باوکى ئەسب چووه خەوى دايىكى
ئەسب پى وەت: سیاوش گەورە كەن كارتان بە حەللى
و حەرامى نەبى قسمەتى ئە و ئەوهەيە بە ھەتىوی بەخىو
دەبىن.

دیمه‌نی (۴۵). رۆزئامه‌یه‌کى ناوجەيى نۇوسى.
كوتريكى بىناوونىشان لە ژۇورەكەيدا بە ھەلواسراوى
دۇزرايەوە ژنانى بەر دەرگا ئەيانوت: تىكەلاوى لەگەل
وينەكىش سكى پىن پە كرد.

دیمه‌نی (۶۴). باوکی سیاوش له حه‌مام سیاوشی هر نه‌ناسیه‌وه.

دیمه‌نی (۴۷). ئەسب لە هەوالى كۆتۈر راچلەكى.
چاوىيکى لە هەموو دیمه‌نەكانى ژيانى كرد.

- من کهی ئەمانەم كىردووھ هيچيانم لەياد نىيە؟

دیمه‌نی (۴۸) سیاوش له شه قامه کاندا و پله.

(۴۹) دیمه‌نی

.... (چهند کات به دهنگی). -

(نهبووراوهكان)

به ميردهكه مم وت: چوومه ناووه، ئاگايىكتلى
بىت.

دەركەكەي ژەند. ئەوندەي پى نەچوو كردەوه.
ميردهكهى سەرى بەرز نەكردەوه.

به ميردهkeh مم وت: كامران خواحافىز.

چووهو ئەودىيۇ. دەركەكەي پىۋەدایەوه. بېرى
تەقەتەقى لىۋەھات. مندالە دەستى بە گريان كرد.

ميردهkeh مم وتى: خواحافىزى چى؟ پىۋەند دەگرى.

زوو وەرە دەرى.

من وتم:.... .

دەنگى بە گويى ميردهkeh يەشت. مندالە تەواو
تەواو دەنگى حەوا دابۇو. لاي كۈورەكە بەدواى
شۇوشە شىرەكەدا گەرا. مندالە تاوى دايى.

به ميردهkeh مم وت: گەرم نەبى. ئاگاتلى بى.

ميردهkeh مم وتى:....

میزده ئاگای له قسه هەر نەبۇو. (ئەو ژنەی خۆى سوتاندبوو و تى دواى دىسان خولەي بە بنىشتهكەي دايەوە.)

- بۇ زۇوتر نەھاتى بەبانگىيەوە (ژنەكەي خۆى لەدار دابۇو).

من وتم: بىر كوا؟ پياوېش... .

پىرەژنەكە كە خۆى دەرمانخوارد كردىبوو ھەلى دايە. باسى پياومەكە چاكىيان نىيە. (بنىشتهكەي دەمى ھەر كەف بۇ فرى دا. يەكى دى جوى.)

- كوا ھەموو جارى وايە؟ شتى چاكىش ھەيە. (ئەو كەھى دۇو قسه لە سەرى بۇو. ۱. خۆى خۆى كوشتبۇو. ۲. كەس و كارەكەي كوشتبۇويان، و تى)

- تۇ ھىشتا تۈوشى نەبۇويت. (ژنە بەرپرس و تى دۇو بنىشتنى دى خستە زارىيەوە.)

- بۇم. وەك ئىۋە بەلام نا! (كچە ئەمەي بەس بە خۆى و ت.)

- سەوزە ھەي سەوزە سەوزە چاوهكەم. گۇرانى بۇ مەدالەكە دەوت. مەدالەكە ھەر بۇ دەستى دەپروانى. دەستى دەكۈوتا بە رەورەوەكەيدا.

مورووهشینه کانی دهستی له تهلى رهورهوه که گيرا.
دهستی بو بهرز نه کرایه وه. کیشای، دیسان کیشای.
نه هات. پهته پچرا. دهستی بهر بسو. درا به ناوچاويدا.
باوکی نه یهیشت بگری. شووشه شیره کهی ته پانده
دهمی. منداله نیوه گریان و نیوه ژیره وه بسو
مه مکه مژه کهی مژی باوکی له رهورهوه کهی هینایه
دهری و له سهر کاناپا که دریزی کرد. شووشه کهی
په رپویه کی خسته ژیری. روزنامه کهی هلگرته وه.
له سهر کاناپا تاقه که سییه که سه ری به سه ردا شور
کرده وه به میرده که مم و ت: شیره که ئه په ریتہ قوو پگی.
دهنگی و شه کانی روزنامه که نه یانه یشت دهنگ بگاته
گویی. منداله شیره کهی ده مژی. به هر مژینی بریکی
شووشه که خوی به به تالی ده بینیه وه.
ئه و ژنه بی به سهر منداله وه چووبوو چاوی له عه رز
برپی و تی: له مندال خوشه ویستر، ئه ویش بو ژن، هر
نییه. (بنیشتی نه جوی.)

من و تم: ژیانیانی مندال.

پیره ژنه کهی که خوی ده رمان خوارد کرد بسو و تی:
مندالی چی و شتی چی پیاو ئه گه ر پلی هه ستا ره وه یه ک

مندالیشت هه بى هر ژنت به سه ردا ده هینى. (بنیشته‌ی جوییه‌وه).

کچه‌که و تى: منیش مندال وای لیکردم. (قسه‌ی دلى به که‌س نه‌وت).

له ده رکه درا. منیان گه رهک بwoo.

- چه پکى گولى له قه‌سى دى.

لیم گرت. در گاوانه‌که ده رگه‌که‌ی شهق پیوه دا.
ده لاقه‌ی ده رکه‌که‌ی هه لدایه‌وه. : پیاو بهو هه مۇو
چاکییه‌وه. گولى له قه‌سیشت بق دینى. تویش!

پیره ژنه‌که که خۆی ده رمانخوارذ کرد بwoo و تى:
تویشیه‌کیکى له وان. دمت داخه! (بنیشته‌که‌ی فردا).

در گاوان و تى: قسه چى تى ئەچى؟ دنیام به دهسته.
ئىوه چاكتان كوا؟

ئەو ژنه‌ی که سووچه‌که‌ی تا ئىستا نه دابوو به که‌س
و هيچيши لە دەم ده رنه‌هاتبۇو چوو بق لاي ده رگاکه.
در گاوانه‌که بە چاو تا بەردەمى خۆى تىي رواني.

چاوه‌كانى ده رپه‌راندو و تى: نه حلەت. در گاوان. تف.

ده لاقه‌ی بە پەله دادايىه‌وه. دهستى ئەو ژنه‌ی که
هاتبۇوە قسه گرتم و هاوردمە ناو كورە‌که‌وه. لەپەناى
کچه‌که دانیشت. کچه بە بەزه‌يیه‌وه چاوى لى نه‌كىد.

- دهردت لهوانی تر زیاتره؟
- ژیان بردنه دهرده (ژنه بهرپرس بنیشتی بق حهوا (دا).

ههموو مولهق مان. گوله له قهسيه که له دهستم دا وهک شهقه شهقه دله رزا. ددانه کانم به يهک نه ده گه يشتنه وه. به دهست باوهشم به خومدا کرد. خراپتر دله رامه وه. کچه ههستا. لیفه کهی خوی دا به سه ر شانه کانمدا. ته کانیکم خوارد. گوله له قهسيه کهی دهستم که وته خواری. لهرزه که م برا منداله ملچهی دههات. شیر بهم لا ولای ده میدا هاتبووه خوار. په روکه تو زیکی مابوو. منداله توند توند هه ناسهی ده کيشا.

چاويکی له مناله که بري. روزنامه کهی به قينه وه دا به يه کدا.

- ملچه ملچ حه رامزا.
لهوي هاته ئه ملاتر: کاناي منداله کي به جي هيشت: پالى دا به دیواره سپيي که وه. دیواره کهی پى ته نگ بwoo. دوو سى جار ئه ملا ولاي به پشتى کرد. خوی گرموله تر کرد و ئه مجار پالى داي وه. من وتم: نا.

به لام ته ما يه رى قسه نه بwoo.

- درگاوان. درگاوان.

درگاوان دهلاقهکهی هلدايەوھ.

- من وھک بھرپرسی ئەم بەشە پىت رادھگەيەنم
لەمەولا ئىزنى ئەوھت نىيە هيچ ديارىيەك بگەيەنите
دەست ئەم بەشە.

گولە لە قەيسىيەكانى لە دهلاقهکهوه حەوا دايە
ئەوديو.

من وتم: ژنه بھرپرس رەنگە بۇنى مەندالەكەمى
پىيوەمابى.

بە بىيىشت جوين ولامى دامەوھ.

چوو لەپشت مىزەكەى خۆى دانىشت و دەستى بە
نووسىن كرد و بىيىشتىكى دى خستە زارىيەوھ.

- بە گولىكى ئاوا لەقەسى ھەموومان دەخلىەتىن.
(ئەمەي نەوت بەلام خويىندمانەھوھ لە چاويدا.)

- پىش ئەوهى بھاتىتايە بىرت لەوانە بىكردىيەتەوھ.
ئىرە جىيى شتى وا نىيە. (پيرەژن وتنى).

درگاوانەكە هيىشتا دهلاقهکەى دانەدابوھوھ.

- .... (شىلەبزەيەكى كرد و روئى .)

- من و سىئو پشتىيەكە. چاوهپروانىيە. (ژنهكەى ھاتە
لامان وتنى.)

من وتم: لەزىانى ئىرە وەپەسم لەوەتى ھەين بىنىشت
جوين كارمانه.

كچەكە وتي: دەستمان بە هىچ كوى ناگا.

ھەستا چووه لاي ژنه بەرپرس.

. مەتنان بە ھەلە هيئاوه. چاوهپروانمن.

ئەو ژنهى خۆى سوتاندبوو وتي: بۇ كوى خوشكى?
ئەو ژنهى خۆى لەدار دابۇو دەنگى بەرز كردىوه:
كى بە زۆرى هيئاتى خۆت هاتى.

كچە وتي: من و دەزگىرانەكەم.

و دەستى بە گريان كرد. دەستى بە سكىدا هيئا
لەوەتى ئەم كچە هاتبۇو سكى ھەروا بەرز بۇو و
جارىك وتي: دايكم ئەلى: قەلەو بۇوي باوكم ئەلى:
قەلەو و تەپەماش ھەر سەرى دەبېرم. سەربېرىن. لە
سەربېرىن و...

باوهشى پىدا كردم. بېرى مات بۇو لە سەرم.
و تىھىو: بۇ جەڙن بۇو يا نازانم نازانم. كەرويىشكىكمان
سەربېرى ئايى ى ى چەقۇ كول. كەرويىشك
دەيزىپان. زىپانى. زىپانى ئەمە ئەرى ئەرى. كەرويىشك
نا... سەر بېرىن ... .

ژنه به رپرس بردی له سه ر شوینه کهی خوی داینا.
په رداخن ئاوی دایه دهستي.

میرده کهی خهوي لى كه وتبورو. منداله پشت چاوي
شين هه لگه پا بورو. ژنه له بهر ئاوه که دا پا ل كه وتبورو. گاز
ته واوى حه مامه ه گرت بورو. كه پسوله فيشه ه دههات.

ئه و ژنه ه خوی سووتاند بورو و تى: ...
ئه و ژنه ه خوی دابورو له دار و تى: ...
پيره ژنه که که خوی دهرمان خوارد كردم بورو و تى: ...
ئه و كچه ه دوو قسه له سه رى بورو: ۱- خوی خوی
کوشتبورو. ۲- كه س و کاره که ه کوشتبورو (يان) و تى: ....
من و تم: ....

در گاوانه که ده لاقه که هه لدایه وه ژنه به رپرس
چاوه کانى تېپرى. در گاوان هات بلى: ....
میرده خه برى بورو وه. ژنه که به سه ر پیوه نددا
شور ببوه وه. ده مى نابورو به ده مى وه هه ناسه هی به
ده مى وه ده كرد. ژنه له سه ر ئه ژنۇ دانىشت. دهستي
له سه ر سكى منداله گرت. نه يتوانى هه ستى. ژنه دهستي
نا به سكى منداله دا. ديسان نه يتوانى. منداله شير له
ده مى وه دههاته ده ر.

میرده که چاوی له خوی کرد. هه موو لهشی بنیشه.
منداله شیره که قلپ قلپ دایکی پیی دههینایه ده.
بنیشه کان خویان لکاندبوو به عه رزه وه.

له درنی زهمه نه و تو

(بۇ: ئەوهى نېبۇو فرمىسک)

• ٣٠ •

باوک:

دوينىشازدهو بىست، دوو حەوتۇو بەرلەمەو ئەورقۇ
دوارقۇزى مان.

(مادام ئەورقۇ دوارقۇزى مانه بىدىلى كىرىنى وى
گەورەيە كىجار كفرى.)

رژانى نەوت بەسەر سەربانە كەدا. بەملادا، بەولادا:
ناپى ئەم قىشانە بەھىلەم. چە بۇن نەوتى؟
- باوه جا بۇ بەم شەوه، بەيانى، وەرە خوارى.

... -

بەم بەفرە. چاو سەلكە چۆلەكە ھىچت پى ناكىرى.
قارەمان كورپ. سىئوم ھىنواھتەوە. ھەنارىش بچۈرە
ژورى. بىخۇ. نانا. نايھىلەم ئەم قىشانە. ئەى چەند سالە
بۇ ديار نەبوون ئەم قىشانە. سەرم ئىستا كلووى سېپى.
ئە دە بەفر واز بىنە. ئاخ قارەمان برىنى مەعىدەيەتى.
تف لەو ھوشو بىرە. خراپە بۇيى مىوە. شەمچەكەي

هەلگرت. گپى بەردايە نەوتەكە. بۇنى سووتاوى دى. بانەكە گپى تىچۇو. كوندەبۈويەك لە قىشىكە وە دەرپەرى. خۆى كوتا بەشەودا. پالىكى پىوهنا شەو فرېيى دايە كۆلان. ئەوەتا ئەگەر بانى كون بۇ دەبىتە هيلىانەي كوندەبۇو. دەستى بەسەريدا هىنە. لە سەرى خۆى كردەوە سەلكە چۆلەكەكان پىيمەرەكەي هەلگرت ئەم دەستەو دەستى پىكىد لە دەستىدا توند گۇوشى. بەربۇوھ ساۋىنى بانەكە. دەي تەپانەوە قىشەكان. پىيمەرەكە كەوتە خوارى لە دەستى ھەلى گرتەوە. توند. توند. نا. ئەمقلاشانە نابى بىيىنە. ئاگرەكە بايسى. دەستەو داوىيىتم. ڙن و مىنالىم لە خوارىھان لە بەر ئەم بارە قورسەدا. چاكتىر بايسى. با تەپ نەبن، ئاگرەكە چاوى كز كرد. ئەوە بۇ خۆش نايسيت.

- ئەي تا ئەورۇقانە لە كويىندەر بۇوي؟

- حىكايهتى قوولله. دەست مەدە لە جەرگم. ھى زلىخايە.

- باوکە منىش دىئمەيار مەتىت.

... -

ئەوە باوکە بۇ ناداتەوە هىچ وەلامى. قارەمان كورم وېلىم كە. ئەم بارە بۇ تونەھاتووھ. من وەك ئەو پىاوهەم

که ناوی... ته حا ناویشیم له بیر چووه. هر چیه ک.
دهی. وا گوی زه ویان نایه سه ر کول من ده بی بو خوم
هه لیگرم کول بهم خه مه وه. نا بو ئه ستوى تو هر گیز
ئیستا با ئه مه م ته واو بیت ده چمه بازار شتیک ده کرم بو
برینی مه عیده که ت چاک بیت.

پیمه ره که ای ده ساوی له قلشه کان دهی ته پانه وه.
ئاگره که کزتر ده بیوه وه. تو بچوره ژوو ری.

له رووم نایه چاو له ناو چاوت که م. توو ئه م باره
قورسه. حه یفه. بچو با سه رمات نه بیت.

بیهیله بو خوم. بو نی قیره تو او وه که ده هات.
نه وته که ای هه لگرته وه. قلم. بهم لادا. قلم به ولا دا. نه وته که
ئاگره که خواردی.

باوکه. نه وته که له ده می ئاگره که دا دایسا. ئاگره بو
شهو هه ستا. که م پرسیار بکه بگری. ئاگره که بالای
باوکه ای گرت وه. ئاگره که بایسی. چاکتر بایسی. کارت
نه بی به گو. ئه م قلشانه با چاکتر پر بیته وه قیره که
بتویوه. با بسوو تم با من داله کانم نه خوش نه کهون.
زوو کارم له ده ری هه یه. به گرتر ببه. ئاگره که له دهور
بالای باوکه دایسا. باوکه بیمه یار مه تیت. پیمه ره که له
دهستی که وته خواری. نا، کورم بچو مالی سه رمات

نه بى با له وه زيا تر نه گريم. من نابى ئەم گرانه بخەمە
كول تۆ. ئاگرەكە به گرەتى بگرى. بگرى... ئاگرەكە
بىرابوو بە بالاي پياوهكە لە ناو ئاگرەكەدا بۇو. بۇ قولى
تونه ... كورەكە بە پىنجەكەدا سەركەوت. ئاگرەكە
شەوى دەسووتاند. شەونخۇون بېوهوھ بەسەر باوکە...

. ۲.

خوا:

. ۱.

دایک:

دوینى شازدهو بىست دووحه و توو به رله مه و
ئهورق دوارقىزى مان.

(مادام ئهورق دوارقىزى مانه بى دلى كردى وى
گهوره يەكجار كفرى.)

جوطه مەمكەكەي لە سەر كراسەكەي دانا. سېپى
سېپى كراسەكەي لە رەنگ چوو. حەب و شت نەبوو ئە و
كات.

چووه ژىر شۇرۇبىيەكە. سەرى بۇ ناو مەمكەكانى
شۇرۇ كرد.

- بُو شیر به شیر مه‌مکه‌کانم بیته شیر. شه‌خسی
گه‌وره.

گوی مه‌مکی گرت. قامکی شایه‌تی مان و قامکه
گه‌وره‌که‌ی له‌م لاولای ده‌می توند کرد. بووه غونچه.
گوپکی مه‌مکی له نیوان قامکه‌کانی ده‌ستی راستی نا.
نایه غونچه‌که. به‌ری دا ده‌می. له ژیر دار شوره‌بیه‌که‌دا
پال که‌وت. هه‌ر دوو قاچی هل‌سپارد. لاقی جووتی
داره‌که کرد.

- کوره‌که‌م شیر به شیر دوا رؤژی مانیه‌تیبا گه‌وره
شه‌خس ئه‌ورق.

له گوی مه‌مکه‌کانیدا هه‌ستی به تووندبوونیک کرد.
کوره‌که‌م ئیستا ده‌یمژی. ده‌یمژی. تیز شیر ده‌خوا. رؤله
به‌خوا باوکت مراعاتی نه‌ده‌کرد. پیاو هه‌رکردنی له
سه‌ره. بوونی نا کاری پیی نییه. باوکت مشکل‌وزمت بی.
ئه‌گه‌ر شیر به شیرنائه‌بوویت وا کزؤله نه‌ده‌بووی.
ته‌واو له‌شی مچوپکی تیزا. گه‌رمایه‌ک له له‌شیا ته‌ندرا.
چاوی له گوپکی مه‌مکی کرد. له ده‌می شیر مرده‌دا.
ئیستا ئیتر تیز بخو له‌شیری سپی. شیر مرده نیت. ئیتر
چاوه‌کانی لیک نا. با منیش چاو لیک نیم. شیر مرده
نیت. چاوی بُو ده‌می کرده‌وه. شیرمرده شیر به

لاشهویلکهیدا هاتبووه خواری. لهژیر دارشۆرەبییەکەدا
پال کەوتبوو، دارشۆرەبییەکە خۆی بە بهردا دەخست.
خۆی بۇ دواوهو دەخست. زیکری بەسەردا دەکرد.

دۆست:

دوینى شازدهو بىست دوو حەوتۇو بەرلەمەو ئەورق
دوارقىزى مان.

(مادام ئەورق دوارقىزى مانه بىدلى كردى وى
گەورەيە كىجار كفرى.)

- چەندى ماوه؟

ئۇ دەقه و نۇ چركە.

- دەستىكى هىينا بە زىڭدا. ئەى زىڭ بۇ سارده.
جوولەيى. بىزوانى. ھىچى تىدا بەدى ناكرى.

دەسى بۇ مەمكى بىردى. شىل، شىل زەكىش ئا ھەرنىيە.
دەى ... ئەزانى حەزم، حەزم لىتىھ كېتىكمان بى چاوى
رەش، نانا ئەو چونكە حەزى لە چاوى سەوزە. با
سەوز بىن. سەوزە كەلهكەت. زىت و تىكەيشتۇو. ئەرى
راسلىنى ناوى. خۇ بىرمان لە ناوەكەى نەكىرىۋە.
ناوى ئەنلىكىن... ئەنلىكىن... .

- دهی تو خوا ئهکات ده بئ.

- برايمۆك ساعهت چەندە؟

- ماویه تى.

- من ئىستاكە ئەبوايە لە خەستەخانە بمقىزانايە.

ئەزانم ھەمووپى هى ئەو حەبانە بۇو. رۆلە كېم حەب مەحق. خراپە. دواي ھەر لى نابىته وە. بريا بە قىسم بىرىدىتايە دايە. ئىستا ئەو كورەي وَا برايمۆك حەزى لىي بۇو بەرپىوه بۇو. چاۋىرەش، وریا، قارەمان، سېپى كەلانە، راستى ناوى چى لى بنىيەن. ناوى ئەنىيەن... ناوى.... دهى جارى. با بىزانم لى ئەبەمە وە.

- نۆ دەقەكەي رۆي.

- دەلىم با بچىنە خەستەخانە. رەنگە ئەوان شتىك بىھن.

- باشه خۆ من ڙان نابىزىرم. چاوى لە دىوارەكە كرد. سېپى، سېپى، دەستىكى بە ناوا چاۋىيە وە گرت. سېپسە. چاوهكانى لىك نا. برايمۆك چاۋىكى بۇ ھەل بېرى.

- چ شىرين خەوتۇو وە.

باشه خەوي چى ئەو دەبوايە ئىستا بە مندال بۇونە وە بوايە. دهى، ھىشتا ماویه تى، دەمى ھەناسەي

توندی پیدا ددهات و ده‌رؤیشت. قلیش قلیش بیوو. به زمان قلیشه‌کانی ته‌رکرد.

- ئاخ... .

ددانه‌کانی له لیوی گیراند. خوین، خوین له قلیشه‌کانه‌وه هـلـقـوـلـیـ. چـاوـهـکـانـیـ هـهـرـ نـهـكـرـدـهـوـهـ. قـوـلـیـ کـرـاسـهـکـهـیـ بـرـدـوـ خـوـیـنـیـ قـلـشـهـکـانـیـ پـیـ خـاوـیـنـ کـرـدـهـوـهـ. شـیرـینـ ئـهـمـرـقـ نـهـيـقـوـانـيـوـهـ شـانـهـیـ کـاتـ قـزـیـ. لـهـسـهـرـ گـولـهـ شـینـهـکـانـیـ قـالـیـیـهـکـهـ دـانـیـشـتـوـوـهـ. قـزـیـ درـیـزـ جـوـانـهـ بـهـلـامـ بـهـرـ دـهـسـتـ دـهـگـرـیـ. رـاستـ دـهـکـهـیـ. دـهـیـ دـوـایـ ئـهـوـهـیـ لـیـ بـوـوـیـتـهـوـهـ قـرـتـیـ کـهـ، بـهـرـچـاوـیـشـتـ هـهـرـ زـورـ درـیـزـهـ رـیـکـیـ دـوـاـهـیـ کـهـیـکـسـهـرـ. جـوـلـهـیـکـیـ کـرـدـ. دـهـسـتـیـ لـهـسـهـرـ زـگـیـ دـانـاـ. لـیـوـهـکـانـیـ بـرـدـ زـگـیـ مـاـچـ کـاـ. نـاـ شـیرـینـ حـهـزـیـ لـیـیـهـ سـهـرـشـانـیـ مـاـچـ کـرـیـ. (بـرـایـمـوـکـ تـهـزـیـکـیـ ئـهـوـهـنـدـهـ خـوـشـ نـازـانـیـ نـازـانـیـ وـهـکـ چـیـ وـهـکـ ... وـهـکـ ... نـازـانـمـ چـیـ دـهـیـ هـهـرـچـیـیـهـکـ بـیـ لـهـلـهـشـماـ پـهـنـگـ ئـهـخـواـتـهـوـهـ. جـاـ باـوـهـشـتـ پـیـائـهـکـهـمـ. سـوـورـسـوـورـ ئـهـبـمـهـوـهـ. لـهـشـ ئـهـزـرـیـکـیـنـیـ. لـهـرـزـیـنـیـکـیـ خـوـشـمـ تـیـدـایـهـ). ئـهـرـیـ باـ ئـمـ ژـانـ نـهـگـرـتـنـهـیـ بـیـرـچـیـتـهـوـهـ جـارـیـ. قـوـچـپـهـکـانـیـ دـوـانـیـ لـیـ کـرـدـهـوـهـ لـیـوـهـکـانـیـ بـرـدـ وـ لـهـ سـهـرـ شـانـیـ دـایـنـاـ.

- ئـایـ.

داچله‌کا. ههستى به شتىك لهسەر شانيدا كرد.
چاوى كردهوه و سوورانى بق سەرشانى. هىچ ديار
نهبوو. سەرى توند بق سەررانى دانهوانهوه. پەرچەمى
له دواوهى جودا بwooوه. دەستى بق دەستى برايمۆك
برد. سارد، سارد، دەمى دانهواندو له سەر
روومەتهكانى دانا. كلۇوى بەفر، بى دەنگ.

- برايمۆك ههسته. پشتم داويه لەرزىن. ههسته
پشتم.

پەرچەمى لهسەر گولە سپىيەكانى قالىيەكە نىشتىبوو.
دواوهى قىيشى سەرگولە شىنەكانيان گرتىبوو.

(جهپا)

شارهداری به ریزی قره‌جار:
ئیمە دەرەقەت زبلەکانى ناوشار نایین.
تکایه‌یار مەتىيە كمان دەن.

لېژنه‌ی زبلریزەکانى قره‌جار.

شارهدار نامەكەی هەلگرت. بىئەوەی ساكەكەيشى
ھەلگرييەكسەر تا پايتەخت ر انه وەستا. بىۋەي ئىزىن
لەپاسەوانى بەردەركەكەيش بخوازى خۆى بە
ژوورەكەدا كرد. پاسەوان بەدوايدا هەرايى كرده ژوور
شارهدار پەلهى دىتنى سەرۆكى بۇو.
- سەرۆك سەرۆك گيرمان كردووھ.

لە ناوەندى ژوورەكەدا راوهستا. چاوى لە ھەر-
چوارلا كرد بىيىجە لەسەندەلىيە چۆلەكان ھىچىكى دى
دىوهەكەي داگىرنە كردوو. بەپەلە ئاوري دايەوھ. بچىتە
لاي دەرگاكە. پاسەوانەكە لە پشتىيەوھ بۇو. بەيەكدا
دران.

- بیوورن.

- به ئەركى سەرشانى خۆمى دەزانم، ئىيۇھەر ئىستا بىدەمە دەست سەرۋىكى زىندان.

- بۇ بۇ چەم كردووه؟

- قەسىدى ئىيۇھەم راڭىرىنى دەرىھىنداو بەرامبەرى
نامەكەى بە پەلە لەگىرفانىدا دەرىھىنداو بەرامبەرى
رايگرت.

- گومانم زىاتر بۇو. ئىرە خۆشارەدارى نىيە.
پەلى گرت و دايىھە دەست سەرۋىكى زىندان.

***

مونشى سكرتاريا فاكسەكەى خويىندهوه:

بەرپىز شارەدارى قېرەجار.
زېلپىزكانى ناوشارمانىيىان كرتۇوه تکايىھ زۇو
خوتان بىكەيەننەوه!
بە سپاسەوه: جىڭىرى شارەدارى.

---

^١نامەكەى شارەدار نەگەيشت چونكە شارەدار حۆكم دراوه
بۇيە ئىزنى هىچ جۇرە پەيوەندىيەكىش نابى لەگەللىدا ھەبى.

دەواخانەكان بەرنەدەكەوتن، لە چەند كاتژمیردا ئەوهى مابىك بۇو رۆى. ئەوهى لەدەرھو دەھات زۇو خۆى بە ژۇوردا دەكرد.

. كەسىلىنىيە با زۇو بچم.

بەلام دەست بەجى پەزىوان دەبۇھو. تا تارىكانيش بەرى نەدەكەوت. ئەورقۇزە لە ژۇورەكاندا رقۇز نەكرايەوە.

. پىاوهكە بلىيى كاتژمیر چەندە بى؟

. ئەها پەنجەرهكە.

. خەو بەسەر رۆلە. ھەستە منىش خەوم زېاوە.

. كوا كەلەشىر خويىندى؟

. پىاوهكە ناچى بقى نان؟

***

پىاوىيىكى قېرەجار كارى دەست بەئاو تەنكى پىھەلچنى. تەمايەر بۇو رقۇز كاتەوهىكىسەر ھەستى.

. شەويىيەلداش ئاوا نەبووە.

لىفە قۇورسەكەى لەسەر خۆى لابرد و خۆى پۆشته كردهو. پشتى درگاكەى لابردو درگاكەى كردهو. فرييا

نهکهوت چاو ههـل گـلـوـفـيـنـهـكـهـيـ تـهـواـوـ كـاتـ. زـرـمـ دـراـ بـهـ
عـهـرـزـداـ. بـوـگـهـنـيـكـيـهـكـجـارـ پـيـسـ لـوـوـتـيـ پـيـگـرـتـ.
ئـهـمـ زـبـلـهـ كـيـ كـرـدـوـوـيـهـتـهـ حـهـوـشـهـكـهـمـ؟

زـورـ بـهـ ئـهـزـيـهـتـ زـبـلـهـكـانـيـ دـهـوـرـوـبـهـرـيـ خـوـيـ لـاـبـرـدـ.
هـهـسـتـايـهـ سـهـرـپـيـ. حـهـوـشـهـ هـهـرـ دـيـارـ نـهـبـوـ. قـوـوـتـوـوـيـ
رـيـكاـ، شـوـوـشـهـيـ ئـاـوـ تـهـماـتـهـ، توـيـكـلـيـ مـؤـزـ وـ شـوـوـتـيـ وـ
پـيـشـهـوـ ... زـورـ شـتـىـتـرـ لـهـ ژـوـوـرـهـكـهـدـاـ بـوـونـ. چـوـوـ
پـهـرـدـهـكـهـيـ هـهـلـدـايـهـوـهـ. لـهـوـيـوـهـ بـچـيـتـهـ دـهـرـ. پـشتـ
پـهـنـجـهـرـهـكـهـ تـارـيـكـ تـارـيـكـ بـوـوـ. چـوـوـهـ ئـاشـپـهـزـخـانـهـكـهـ. نـاـوـ
حـاجـهـتـهـكـانـيـ گـهـرـاـ. كـهـوـگـيـرـيـكـيـ پـهـيـداـ كـرـدـ وـ هـاـتـ وـ كـهـوـتـهـ
هـهـلـدـرـيـنـيـ زـبـلـهـكـهـ.

***

پـيرـهـزـنـيـكـ هـهـسـتـاـ نـوـيـزـ بـكـاـ. چـوـوـهـ دـهـسـتـ بـهـ ئـاـوـ،
ئـاـوـيـ بـهـرـدـايـهـوـهـ.

- ئـهـوـ بـوـ نـيـيـهـ؟ چـىـ بـكـهـمـ، رـاستـىـ خـوـ شـهـوـ دـهـسـتـ
نوـيـزـمـ بـوـوـ، خـهـوـمـ لـىـكـهـوـتـبـوـوـ؟ نـهـكـهـوـتـبـوـوـ؟ گـوـيـيـ پـيـ
مـهـدـهـ گـومـانـ درـوـسـتـهـ دـهـىـ.

نوـيـزـهـكـهـيـ كـرـدـ. خـوـيـ پـيـچـايـهـوـهـ بـچـىـ كـولـيـرـهـيـ گـهـرمـ
بـوـ بـهـرـقـلـيـانـ بـيـنـيـ. چـوـوـهـ لـايـ درـگـاـكـهـ. بـهـ كـلـيلـ قـوـفـلـيـ
درـگـاـيـ كـرـدـهـوـهـ. پـالـىـ لـهـ دـهـرـگـاـكـهـوـهـ نـاـ بـيـكـاتـهـوـهـ. دـهـرـگـاـ

و هلامی نه دایه وه. دیسان پالی پیوه نایه وه ئه مجاره يش
هر وا. زرم که وته گیان در گاکه. در گا ئه مجاره يش
نه يبيست.

- ئهی هاوار چى بکەم؟ ئه م در گایه دیسان خه راپ
بوو يه وه.

كونى له در گاکه دا بوو چاوي نا به كونه كە وه.
- هيشتاش شە وھ.

دوو سى جار لووتى هەل لwooشى. بۇنىكى به
خۆيە وھ كرد. به ژوورە كە دا سوورپىكى خوارد. چووه وھ
لاي در گاکه.

- ئە و بۆگەنە ناخۆشە؟

چووه وھ ناو جىڭا كە. راكشا.

- مالە كەم بۆگەنلى كردو وھ. به خوا ژنېكى پىس و
چەپەلم. به كار نايى بەيانى دەي خەمه دەر.

***

دۆكتور باويشىكى دا. سەيرىكى كاتز مىرە كەي كرد.

- دەك دوات بېرى دیسان باترى؟

ھەستا چوو بۇ لاي پريىسى كارە باكە. پريىسى كە
تەقەي لىتوه هات. گلۇپە كە ھەلنى بۇو. دۆكتور دوو سى

تەقەی دىكەي لىۋە هيئا. گلۇپەكە ھەلنى بۇوهو. چوو بۇ
لاي تەله فۇن.

. ئەمە خۆ ئىش ناكا؟

چووهو سەر تەختەكەي. مەلافەكەي دايەوە بە
خۆيدا.

- دەي بەيانى ناچەمەوە نەخۆشخانە. دەلىم تى كەوتەم
نەمتوانى بىمەوە.

***

قرەجار قرەجارى سالان نىيە. ئەمە شارەي خۆشى و
خۆشەويىستى لىدەبارى، ھەموو كۆلان و گەرەك و
شەقام و حەوشەو... قرەجار زېل گرتۇويە. كەس نازانى
سەرچاوى زېل لەكويۇھ بۇوه. كارناسان و پىپۇران
خەرىكى پىشكىنەن و لىكۆلەنەن لەم بارەوە، را زۇرە.

- رەنگە لە ھەسارۋەكى دىيەوە كرابىتە ئىزە.

(كارناسى جوگرافيا)

- زېلدانى مىژۇومان بىستبۇو بەلام ئەمەيان نازانى
چىتان عەرز كەم. (كارناسى مىژۇو)

- ئاوا هەوا ھىچ گۈرانىكى تىدا بەدى نەهاتووە كە
بىتە هوى سەرەلدانى ئەم زېلانە. ھەلبەت ئەمە
قسەيەكى زانستى نىيە، ھى خۆمە. (كارناسى ئاوهەوا)

تاقی کردنەوەی خواوهندی باریتەعالیە.
(مامۆستای ئایین)

هیچ نییە كەشكە. (بىّكارى قرهجار)

ھەلبەت ئەمانە را سەرەتا يىيەكانن. دەبى چاوهپروانى داھاتوو بىن. بزانىن رېگە چارەيەكى بۇ دەدۇززىتەوە. بەلام ئەوەی كە شاييانى باسە ئەوەيە: قرهجار ئىستا لە بارو دۆخىكى خراپدايە. هەر لەو رۆژەوە زېل شارى داگىر كردووە، لۇدىرەكانى شارەدارى لە گاراژ ھاتنە دەرو كەوتەخاۋىن كردنەوەي شار. جىڭرى شارەدارى لە سەردانىيەكەمماندا فەرمۇسى: تا ئىستا چەند كەوچكى شكاوه. دوو دانە لە لۇدىرەكان ھەريەكسەر لەكار كەوتۇون. بەلام ئىمە وەك ھەميشە كۆلنەدەر بۇوىن و ھەر وەك ھەميشەيش بۇ شهر لەگەل ئەم زېلانەيش ئامادەين.

قرەجار ئىستا بۇگەنىكى دى بىنادەم كاس دەكا. ھەموو خەلک بەماسک لېدراوى ھاتو چۆ دەكەن. سەرۆكى ئاقارى ژىنگە لە چاۋپىكەوتى ئەمەرۆماندا وتى: ئەم زېلانە ھەر چەند شارەكەمانى دزىيۇ ناشىرين كردووە بۇوەتە ھۆى رەنجانى خەلکە بە تاقەتەكەي شارە خۆشەويىستەكەمان. بەلام لەم لاترەوە بۇوەتە

هۆی ئەوهى كە سەرەنجى جۆره بالىنده يەك بۇ لاي خۇى راكىشى. كە هەر چەندە سەيرى دەكەى لە قەل دەچى بەلامئە وەندە لەبارى ئەندامە وە زل و زەبەلاخن كە لە دالەكەر خۆرە يىش دەچى. هەر لە يەكەم رۇزى روودانى ئەم روودا وە وە ئەمانە تەمۇورەي زېلەكانىيان داوهو هەر دەيخۇن و دەيخۇن و دەست بەجى رېقنه يەكىشى بۇ دەكەن رېقنه كانىشى كەجار زلە بەقەدەر ھىلەكەي قازىك دەبى. بەشكەم ئەم بالىنانە بتوانى بىنە هۆى نەجاتدانى شار.

خويىنەرە خۆشە ويستەكان ئەمە بارودۇخى شارە. هەر چى دووکانە بەستراوه ئىدارەكان تا حەوتۇويەك داخراون. پەيتا پەيتا لەسکرتارىيا يىشە وە پەيام و ھەوال دىكە لەبىرى قرەجار دان. ئەم شارە مەتمانەي زۇریان بەم قسە ھەيە. تەنانەت جىڭرى شارەدارى لە دووھم چاپىكە و تىنماندا و تى: سکرتارىا بەتەمايە ئەگەر بارودۇخ زۇر شى بوو رەشمەل لە دەرە وەي شار ھەلدا خەلک پەنا بېنه ئەويىكانە. ئازۇ و قەيش قەرارە بنىرى. داواى لۇدىرمان كردووه. زېلەكانىشى كەجار زۇرن غەلتە كە كانىشىمان خستوھتە كار، زېلەكان پان بىكەنە وە بۇوهى رىڭاوبان خۆشتىر بى ئىمە ھەموو خەريكىن بىزانىن چى دەبى.

هەموو ھەول دەدەن رزگارى كەن بەو ھیوايەي
قەھجار بىتەوە قەھجارى پىش زبلىوھ.

ئامادەكردىنى: رۆژنامەوانى قەھجار

***

دەنكى ئاژىرى ئامبلانسەكە كە گەرەكى بۇ وەك
فيشەك دەرچى قەھقەرى خستبوھ قەھجارەوھ. چەند
جارىك لەسەر زبلىكان ھەلخلىسىكا. دەست بەجى خۆى
گرتەوھ. خەلک ھورووژميان بۆبرد. سەريان پىھىنایە
دەر پىشتر پەرۋەكەي گرت بە لووتىيەوھ.

- جىم نىيە لە كويىتان دانم؟

- لە نەخۆشىشدا پارتى بازى، سەگبائىنە؟ (ئەوھى
منالە شل شل بوهكەي بەسەر دەستەوھ بۇ)

- نامبەي چىوشەقەيىش بۇ دەشكىيىن. چى بکەم بۇ
دەست بە ئاو؟ (ئەوھى لەدواو دواوھوھ چىوشەقەكە
دۇو كۈوت كراوهكەي دابۇوھ بن بالى)

- كى وتى بىتە بەر ئامبلانسەكە؟ (سەرى بەردە
ناوھوھ) پىيان وايە من بەرپرسى ئەم نەخۆشىمە.

- من بې باي سكم بۇ ناگىرى ئابرووى پىوھ
نەھىشتۈرم. (كۈپى پىرەپياوهكە كە خۆى دابۇو بە
سەرىدا)

ئەمە گشتى پىلانى خۆتانە. (بەرپىز نامەردانى كەكتىيىكى بە دەستە وە گرتبوو)

ژنهكە لەبەر ماشىنەكەدا خۆى دا بە عەرزدا.
لەچكەكەي بەپەله داگرت. دەستى بە رىينى قېرى كرد.
ھەر رنى، ھەر رنى، ھىچى دەستنەكەوت. يەخەي خۆى
دادلى، دەستى بە سىنگ كوتان كرد.

- مىردىكەم سى تەلاقەي لى خواردۇوم لەسەر قىزم،
كلاوغىسىكىم گەرهەكە.

- وەللا بىلاھى هى نەخۆشىيەكەيە. چاك دەبىتە وە.

فېركارى قەجار بە خۆى و مايكروfonەكەي
دەستىيە وە دەستى پى كرد: خالەي شۆفير بەس
دەمەۋى دەورييىك سوارم كەي بۇ ئەوهى بە منالەكان
رابگەيەنم كە منالە خۆشەويىستەكان، بەھۆى ئەم
نەخۆشىيە نەگرسىيە كە كەوتقە ناو شارە ژىكەلەكەمان
قوتابخانە خۆشەويىستەكەمان جارى دەبەستىن تاكۇو
بەتەماي خوا بىزانيڭ كەي خەلاسىمان دەبىت و
دىسانە وە بچىنە وە پۇلە رازاوهكەمان.

گشتىان پەرۋەكەي بەرلووتىان لابىد: ئىستا كەي
وەختى ئەم ھەلىتۈپەلىتەيە.

په روکهيان نايدهوه به لووتيانهوه. بوگهن که متر
بوهوه. بولبزيره کهی شاره داري له سهر ته پوکه يه کي
زبله وه راوه ستابوو. که وچکه کهی پر له خه لک بوو له م
به ر زبله که وه داى ده به زاندن.

- ئوه خو بوگنه که پيسنر بووه. چون ماون؟
(ژنيک له ناو که وچکه که وه).

- ده واتان هيئنا؟

- بو خاويىنى برياره چ بكرى؟

- دوكتوره هندەرانىيەكان بوون به چى؟

- ئودكولقۇن دروست نه بوو؟

ئەمبلانسە کە رېگە کەی بەستراو دىت. دزه رېگە يە کى
له ناو دارە كانه وھ دىت ھىواش پىيى نا بە گازداو بوى
دەرچوو.

- ئوه بەلانىسبەت ئوه واوا لىياتووه چى لى ھات؟
(پۇتىنېكى خويىرى)

- قەت ئاوا بە هيچ ناگەين! (بە رېزمەردانى)
په روکهيان هەر بە لووتە وھ بوو کە چاويان لە
ئامبلانسە دەكىد كە دوور كە وقبوھوه.

***

بولبزیره کان و غهله کان ته مو مژ و ههور له
کاری خستن. ته مو مژ هه موو کیوه کانی بزر کردبوو.
ته مو مژ يه کجار خهست بwoo. په نجه رهی ماله کان ئیتر
هیچ کوئی لیوه نه ده بینرا. هیچ به رپرسیک بۆ ئەم ته مو
مژه فرمانیکی ده رنه کرد. به ته ما بوون خۆی دهست
هەلگرئ. هات و چۆکانی ناو شار ته واو كەم ببوهوه.
ریگا کان هه موو داشارابوون. ریگه کان به ته ما بوون
لە بارینی ئەم ته مو مژهدا خاوین ببنهوه. كەچى تا
ئیستاش ههوره کان له جىگاي خۆياندا بوون.

نامه يه ک بۆ قره جار:
بەریزان کات ته نگە.

بۇوهی رزگارتان بى ههوره نه زۆك و نه باره کان
تۈوشى بارىن كەن. ده رکردنى نه گریسى ئیوه بەوهوه
دەپوا.

نە خۆشخانەی پايتەخت: دوكتور ژياوه

کەوتنه خۆیان، دەم و دەست چەقۇ لە کار
کەوتۇوه کانیان خسته گەر، دۆخىنە کانیان بۆ شل
كردەوھ.

شارەوانى شار
دواى رىز:
پاکەتىكى گوماناويمان بۆ ناردراوه تكايىه بەدوادا
چۈونى پىويست بىرى.

ناونىشانى پاکەته كە: كن قوتابخانەي قره جار، مالى
پەتنىئىكى خويپى.^۱

سەرقى شارەوانى بى سى و دوو ليڭىرنى دەستى
پىكىردى. پىلانىئىكى لە پېشىيە وە دەدىت. زۇر زۇر
كۆبۈونە وە يەك. زۇر زۇر دەستوورىيەك. زۇر زۇر
بەپىوه بىردى و وىستانى ماشىن گەلىكى زۇر لە سەر

---

^۱ئەمە ناوىكە دوكتور كەزاوه بەھۆى شتە تاكەكە سىيە كانە وە
بىپىويەتى بە سەرىدا.

شەقامى مالى پۆتىنېكى خويىرى. رژانى پۆلىسى ماسك
لە سەر بە كۆلان و سەرباندا. بۆگەنە لە تەم و مژھەدا
وەستابۇو. ماسكەكەي داگرت.

- پۆتىنېكى خويىرى خوت بەدەستەوه بە.

ماسکەكەي نايەوه بە دەمەيەوه.

(سەرۋىكى شارەوانى لە وتو وىزىك كە لەگەل
رۇژنامە ئاوه يانى قېھجاردا ھېبۈو بەم پرسىيارە ئاوا
وەلامى دايەوه.

- گومانى ئىۋە چى بۇو كە ئىۋە ئەنایە سەر ئەو
رايەي كە پى دەچى ئەم پاكەتە...

- ئەو پاكەتە لۆغمى تىدابى. نەخۆشىيەكى تىدابى.
رەنگە ئەو نەخۆشىيە قېھجارىش ھەر بە كردنەوهى
دۇو پاكەتى ئاواوه دروست بۇوبىتىيا رەنگە نامەيەكى
شاراوه ياخود ھەپەشەويا رەنگە رەنگە رەنگە و
ھەزاران شتى دى.

- بەلى بەلى ھەر شتىكى ئاوا.

- نەخىر ئەم پاكەتە كاتى سەرنجى ئىمەي راكىشا
كەدواي ئەوهى سەرۋىكى پۆستىيەكەم پاكەتەي بۇ
ناردىن سىزدە پاكەتى دى ھەر لەو چەشىنە
نامە بەرەكانىدىش ھىنایان. ئىمە گومانمان كرد بۇيە

مهروا له رووی نه فامییه وه دهستان به کردن وهی
نه کرد. بپیاری گرتني پوتینیکی خویریماندا ئه وجای...^۱)

---

^۱ رۆژنامەوانەکە دوايى بە هاوكارەكانى وت: سەرۆكى
شارەوانى ترسنۆكە چونكە وت و ويڭ تەواو نەبوو وتى:
قەرارىيكم ھەيە و رېڭ من وام بۇ دەركەوت، كە سەردانى
پوتینیکی خویرى دەكات. (ئەمە مەحرەمانە بۇ.)

پۆتین نههاته ده. سەرۆک ھەر تەمايھەر بۇو.
ماسکەلە ژىرەوە عارقەی بە ھەمووان كردىبوو. زۇو
زۇو دەستىيان بە ماسکەكەياندا دەھىندا و ئارەقەيان
ئىشىك دەكردەوە. سەرۆک عارقەيشى ئىشىك
نهكىرىدەوە. چاوى لەدرگايى پۆتىن بېرىبۇو. پۆتىنىكى
خويىرى ھەر نەھات. تەمۇ مۇز پۆلىسەكانى داپۆشىبۇو.
سەرۆك لەرزىكى لىنى نىشت: نەكا ئەم تەمۇ مۇز بېيتە
ھۆى دەرچۈونى. بىئۇھى بە كەس بلى ملى رىڭايى
پۆتىنىكى خويىرى گرت. چەند جار قاچى ھەل كەوت. كە
چاوى لەبەر پىيى كرد پۆلىسىكى خۆيەتى.

(بلىي ئەم پاكەته چى تىدابى؟ ئەو بۇ ناخۆشەي
ناوى منى كوشتووە.)

لە بەر درگاكەيدا كۆمەلە كلىلەكەي گيرفانى دەرهىندا.
(لىم سوورە زىرپو شتى وانىيە. ئەي تەقەي كوا؟)
چۈوه حەوشە. حەوشەيەكى پر تەمۇ مۇز. ھىچ
كلاپىك لە ناو تەمۇ مۇزكەدا دانەدەيسا. خۆفيىك گرتى،
(بچم، نەچم، خۆى مات نەدابى؟)

- ئايىيى .

خۆى نووساند بە دىوارەكەوە. بىھەناسە
ھەلکىشان. دىوارە ئەتۇت ئاوه كولى پىدا رىزاوه. دىۋى

دەرەوەی مالەکە سوورسۇور بۇو. گۆيى بۇ دەنگە راڭرت. ھىچ، دەستى بۇ دەزگىرەي دەرگا گىپا.
(ئەم روت و قۇوتە چىيە?).

دەستى لە درگا كردەوە. دەستى بىردى بۇ ژنه. دەستى
بەسەرو سىنگىدا ھىنا. سېرسپ.

(ئاخ بۇ ژنى. ئەم پۆتىنەش چ سەيرە.)

دەنگى خشەخشىك ماتى كرد. پەنجەرەيەك لە حاست درگاكەوە بۇو. چوو، يەكىنلىكى دى. پشتى لەم بۇو. رووت رووت. مۇويەكىيەكىجار زۇرىش لەشى داپوشىبۇو. رووى بۇ ئاسمان حەوا دابۇو. دەستى زۇوزۇو تەكان دەدا. دەنگىكى نائاسايىي وەك ئەوەي ھائىستا ناتاۋىكى دى ھەناسەي بچىرى لىيە دەھات. ژۇورەكە بەس جىڭايەكى داخراوى لىبۇو. پەتوو يەكىش كە فېرى درابۇو ئەولاتر. سەرينىكى سۇورى گەورە لە ناوهندى جىڭادا راكيشرابۇو. كۆرسىتىكى سۇورى تۈپى توند كرابۇو لىيى، جى مەمكەكانى بۇش بۇش داکەوتىبۇو. شۇرتىكى سۇورىش بە لاخوارو ويدابۇو. قاچىكى دەرھاتىبۇو.

- ئۆئۆخخەيش... .

و خۆی دا بەسەر سەرینەکەداو پاکەتەکەی دەستى
لەسەرەخۆ دانا. هەستايەوه. سەيرىكى سەرینەکەی
كردەوه بەربۇوه ماچ كردى سەرینە. توند، توند،
توند.

بەرىز سەرقىسى پۇست.

دوای سلاۋ؛

ولامى پاکەتەکەي پۇتىنېكى خويىرى ئاوايىه: مىع لەو
پاکەتانە مەترىن كە نارداروى پۇتىنېكى خويىرىيە و
لەبىت بگاتە ئاسماان.

بەسپاسەوه: سەرقىش شارەوانى

پلانی (۱)

مامانه خۆمآلییەکان وايان بیرکردهوه: ^۱ئەگەر کچىنى
چەند كچ بدرى باران دهبارى. خا لىلى ئەركى ئەم
كارەى لەئەستق گرت. درگايى مالەكەيان لەسەر شەقام
بۇو. درگايىكى دى تىخست بق سەر كۆلان. يەكەم كچ
بە تەنى خۆى بەزۈورداكىد. خالىلى لە سەر لېفەيەكى
چوارقەدكراودا دانىشتبوو و بىرى شتى لە دەور خۆى
كۆ كردىبۇو. مۇرى ^۲ دەرزى و دەزۇو ^۳ بتادىن،
دۇشەكەيەكى داخراو و سىخىك. كچ خۆى چوو لە
سەر دۇشەكە پال كەوت.

---

^۱ - ئەو چەند رەسمە: ۱- بۇوكە بارانە. ۲- پىاو خستنە ناو ئاو. ۳- كلاوى سەر مەرقەدى پىاواچاڭ، ھەموو پىويىستى بە ئاو بۇو، قىرى
ئاويش لە قېرەجاردا هاتبۇو.

^۲ دەلىن خالىلى مۇرييەكانى دەدايەوه بە كچەكان. كە شۇويان كرد
لەگەل خۆيان بىبەن.

^۳ خالىلى چاوى چاڭ نەيدەدى لەزۇرييەك لە مندال بۇونەكاندا ژنانى
سەقەت دەكرد و كارى دەخستنە دوورىيەوه.

یه که م جار عه لیکه سلاؤ. دووم جار نامه که ت کوا؟^۱

- من هاتووم به س له به ر به پیزمه ردانی.

- و تم نامه که ت کوا؟

- که س نه یزانیو ه.

^۱ نه که سانه هی که ده هاتن ده بوا یه نیزن نامه هی براو باوک و که س و کاریان پن ببوا یه.

پلانی (۲)

- تۆخوا نا نا. من دهترسم. ئىشى دى. تۆ ئەو قورئانە. تۆ ئەو خوايە.

به چوار پیاو هینایانه ژوورهوه. فرییان دایه بهردہم خالیلی. خالیلی توزی حهپهسا. چوار پیاوہ هریهکه و لهقہ راخیکی دوشکه دانیشتن. چوار چهقهلی کچهیان له سهر دوشکه راکیشان. دوانییان هر دوو دهستی. دوانییان هر دوو قاچیان گرت. کچه چركهی لئی برا.

- خواهی

خالیلی سیخه‌کهی هه‌لگرت و چووه بهر قاچه‌کانی
کچه. کچه بزوانی له خۆی چنییوو. دوو پیاوه‌کهی
سەرهوھیه کی زللەیەکیان له ملاو لای کچه‌که دا. کچه
چرکهی هەر نەکرد. خالیلی دووسى نەقورچکی
له لارانه‌کانی گرت. هیچ. ئەو پیاوەی قاچى چەپى کچه‌ی
گرتبوو گوئى بە دلىيەوە نا.

-

پلانی (۳)

کچیک لهگه‌ل کورپیکدا هاتنه ژووره‌وه. زور به‌ریزه‌وه له لای خواری ژووره‌که دانیشتن. بیئه‌وهی خالیلی داوای نامه کات کورپه‌که نامه‌که‌ی نایه به‌ردده‌می.

- من برای ئەم کچه‌م.

خالیلی چاویکی له کورپه‌که و چاویکی له کچه‌که کرد بۆی کچه‌ی زیاتر روانی. کچه دهمووچاوی گهچ بیو. کچه له ژیر چاوه‌وه له کورپه‌و خالیلی روانی. کورپه په‌لی گرت. پالی خست له سه‌ر دوشە‌که‌که.

- نه‌ترسی هیچ نییه. به‌قەدەر ده‌رزی وەشاندندیکه.

کچه ده‌ستى فرى دايىه ئە‌ولاؤه. مۆرپه‌ی لېکرد. خالیلی چاوی لېبیو. سیخه‌که‌ی دانا.

- هەسته.

- بُو کوی خالیلی؟ ئەم قوربانییە ئەکەم بەلاکەمان
لەسەر لاقچى.^۱

داوینچى له مالى بەریز نامەردانى لايەنگرى
دۇزى يوهتەوھ. داوینچى كتىپ نەما، نەققاشى نەما لەم
مالەدا چاوى لىنەكراپى. بەریز نامەردانى تەنانەت له
رووى نەققاشىيەكانەوھ نەققاشى كىشايمەوھ.^۲ لەقاپى
گرت و واژووى خۆيىشى لىدا: داوینچى (۲).

---

^۱ بەقسەيەك گوايە ئەم كورەبراي كچەبووه خۆى پەلامارى داوه بە^۲ قسەيەكى ديش دەلىن دەزگىرانى كچەبووه پەنى پى داوه. بەلام
رىي تى ناچى دەزگىران كارى وايشى كردى و بىشى هىنى بُو لاي
خالىلى. پى دەچى خالىلى ئەمەي بىستېتەوھ.

* خا لىلى ئەم پىشەي لابرد. مامانە خۆمالييەكان لىتى دەگىرنەوھ:
كەس نەدەھات، كە دەيشەت قسمەت نەدەبوو.
وا بىر نەكەيتەوھ يەك شەوه بۇوه نەققاش. بُو كىشانى ئەم
نەققاشيانە بىرى مندالىي تىزە. كاغەزىكى هيئا. بە لۆكەتەواوى
نەوتاوى كرد. كاغەزەي نايە سەر نەققاشى. قولى هەلمالى
كىشايمەوھ.

دایرهالمعارفیکی^۱ بالنده کانیشی هینا. لیان وردبوویه وه.
 دهنووکیان. قاچیان. بال و تهناهت سووج به سووجی
 کتیبه گه را بزانی شیوه ریقنه کردنیان چونه. به لام
 مخابن. زوری حهز چووه تاووس. دایرهالمعارفهی له
 ژیر دهستی دانا. ئه وندھی بلییه ک و دوو کیشایه وه.
 حهزی لى بwoo تاوسه رهش رهش کا. رهش رهشی کرد.
 حهزی لیبwoo خال خالی خوله میشی بۆ بکا. بۆی کرد.
 ئامادھی دروستکردن. چه کوش. میتر، رهنج، بزمار،
 نه خشه، چهند له چهندبی؟ دهنووکی چ رهنج؟ شاخی
 چون؟ بالی چون؟ دروست کرا. به پله په تیکی هینا.
 خستیه کەمەری. کیشایه سەربان. لە سەربان پەرۆکە
 کە گرتبووی به بەر لووتیه و گریی تری لیدا. بۆوهی له
 ناو تاوسهدا نه کریتە وه. تەم و مژ حەوشەیشی تهناهت
 پپ کردبۇوە. قەھجار لە سەربانی دواينچى (۲) دیار
 نەبۈوویا ھەر نەبwoo. عەینە کە رەشەیشی لیدا. هیچ
 کوئی نەدی ئاپری بۆ تاوسه داوه. نەبwoo. عەینە کەی
 داگرت. کوئی نەدا بهم پېشناھیش: له کاتى تەم و مژدا

ئەم دایرهالمعارفه ھى ئەو كلاوبەردارىيە بwoo کە له پايتەختدا
 كردى. (ئەو بىرەوەريانەي کە دانرا بwoo کاتى بەناوبانگ بwoo
 بخويىزىتە وه).

هەلفرین قەدەغەيە. چووه ناو تاوسە. ئەتوت تاوسى
بەراستىيە دەستى نا ناو بالى. قاچى نا ناوقاچى. سەرى
خستە ناو سەرى.

يەك، دوو، سى، خواحافىز. قرهجار من رقىشتم. من
خزمەتگوزارم.

دوو سى جار دەستىشى بۆ بادا. ملى بۆ ئەم
بارهوبار كرد و بىرى دەكردهوھ. !
- زرممممممم.

***

هەورەكان هەر زیاتر دەبوون. ئەم بالىدانەيش كە
سەرۆكى ئاقارى ژىنگە وتبۇوى بەس شەقەي بالىان
دەھات. يَا كە رىقنهكەيان دەكىد ھاوارى لە كەسىك
بەرز دەكردهوھ. شارى قرهجار چ پياوه ژندارەكانى، چ
بىژنهكانى، كورۇ كال، منالەنېرەكانى ناو سك، نېرە
مووكەكان، تەنانەت واى لى ھاتبۇو بېرى لە ژنهكانىش

خەويى بۆ ۲۰۰۰ سالى داھاتوو: دايىرەالمعارفەكەي داۋىنچى لەبەر
ئەم ھۆيانە لە مووزەي جىهانيدا ھەلگىرا. ۱ - ھى كەسىكى ناودارە.
۲. ئاستى موتالاي ئەم نىشاندەدا چونكە ئەوهنە خويىندراؤھتەوھ
ھىچى پىوه نەماوھ.

ئەو شانا زىيە بخەنە سەر شان خۆيان بۆيە ھەلۋىستىيان
 گرت خۆيان بگۇرن. بەلام لەو دەم دەستەدا ھىچ
 دۆكتورى بەدەستەوە نەبوو. ئەو نەشتەر كارىيە بكا.
 قېھجارىيەك دۆكتورى لىٰ مابوهو. ئەويش مەتەبىكى
 كردىبوه وەيەك لە زەوييەك لە ئاسمان. كارى ئەمە بۇو
 رەحەتى بنيامەكانى زەويىنلىرى بۆئاسمان كە لەۋى بە
 دەرزى بىدەن لە ھەورە نەبارەكان. ھەر كە دۆكتور ئەم
 مەتەبەي دانا. بىرى دووكانى ناو شاركرانەوە. نامەيەك
 بۇرۇڭنامە بەرى كرا.^۱ چى دەفرو دەبەو بىست ليترى و
 چوار ليترى و قۇرى و سەتل و ... بۇوكپا. ھەروايىش
 زۇ دووكانەكان داخرانەوە. كەس لەدەرھو نەما. نە
 پىاويك، نە ژنىك. بۇنى كەوچكە پيازدا خىش بىرا.
 منالەكان لە كۈلانەكان كەس نەبوو بە قاوقىز پەليان
 بىرىت و بە جىنۇ بىيانكات بە ژۇوردا. شار ھەر وا
 بىدەنگ. دۆكتور لەپشت مىزەكەيدا تەمايەرە چاوى ھەر
 لەدەرگا بۇو بىرىتەوە. گۈر قولاخ بۇو. ئاي
 زەنگى دەنگى. خەلک ھەرایان تى كەوتەوە. بە پەلە

^۱ سپاسى دۆكتور كەزاوه دەكەين كە ۱ - ئەم بەلايەمان لەسەر
 لادەبات. ۲ - كارى خستەوە گپ.
 بەسپاسەوە: دووكاندارەكان

خۆیان گەيانه لای دوكتور. قوتۇو، دلق، سەتلى
چواركىلۆيى و دەبە لەبەردىم دوكتوردا دانرا، دوكتور
حەپەسا.

- چىتان كردووه؟

بە هەناسە بېرىكى و نەنق بىست لىترييەك،
چوارلىترييەك و ئافتاوهىيەك لەبەردىم دوكتوردا تەقەھى
هات.

- ببۇرن كەميشە.

دوكتور خۆى نەشلەۋان. دەستىكى بەسەرو قىزىدا
ھىننا.

- دەستان خوش بى. ناوى خۇشتان نووسىيە؟
(چاوىيىكى لە شتەكان كرد) دواى لە وەلامەكەي
ئاگادارتان دەكەمەوە. (زۇر بە ئەدەبەوە وتى)
پياويىك لەوسەرى قەجارەوە بە خۆى و
بۇشكەكەيەوە راوه ستابۇو. ژنهكەي ناردبۇو بە دواى
گارىدا. تەم و مۇز نەيدەھىشت ھىچكۈئى تەنانەت
نامووسەكەيشى چاوكات.

دوكتور بە پەله دەرگاي پىوه دا. هەموويانى بىردى
حەمام. لەوانە كە دا رۇمى كردىن. تىتۆل تىتۆل جله كانى
لە بەر خۆى داكەند و چوو لە ناو رەھەتىيەكاندا راڭشا.

ـ درهنه دهبن ئەمە بگەيەنە دوكتور. ئەو زىنە چى

پى هات؟

بۆشكەكەي پال خست و دەستى بەپال پىوهنانى
كىد. بەردەمى خۆى نەدەدى دەترسا كەس بەرى
كەۋى.

ـ خەبەر. خەبەر. لاقن. لاقن، خەبەر.

بەخەبەر خەبەر گەيشتە بەر دەم مالى دوكتور
كەزاوه. لە دەركەي دا. وەلامىكى نەبىست. دىسان، ھىچ،
دىسان، ھىچ.

ـ رادەوەستم تاكۇو دىتەوە.

جامانەكەي داخست. لەبەردەم بۆشكەكەيدا راكشا.
كلاوهكەي سەرى نايە سەر لۇوتى.^۱

دۆكتور ئاگاي لە دەرھوھ نەبۇو. لەوانەدا كەتهواو
خۇوسابۇو. دەستى لە خۆى دەخست، ھەستا، دانىشت.
لە رەھەتىيەكەي مشت مشت كرد بە دەم و چاوىدا.
ھيلاكى كەوتە لەشىھە. هاتە دەر لە وانەكە.

---

^۱ئەم پياوه مەحموودى زاروويان پىندەوت. ھەموو پياوه كانى
خەتەندىبوو كە ئەگەر رەھەتىيەكانى خۆيانى پىتەدەن كورپەكانيان
دەكۈزى.

- بلی سپی بوبیتمه وه؟

چووه بئر ئاوینه، خوى لەبئر ئاوینه كەدا ئەمباره و
بار پىكىرد.

- دەي هەتا كاردەكى پىي دەچى.

بارانى حەمامەكەى بەردايەوە. چووه بەرى. دەستى
لە خوى خست تا ئەوهى رەحەتىيەكاني پىوه نەمىتى.
بارانىيەكە ئاوى پىدا نەھات. ھەر وا خاولىيەكەى لە
خۆيەوە پىچا. تاقەتى سشوارى نەبوو. چووه ھالەكە
تەلەفۇن دەنگى هات.

- تەھاي دراوسىتاتم. ئەوهى مەتنان نارد عەيب نەبى؟

- دوا بە دواي ئىۋە.

- ببۇرە من ناوم نەنۇرسىيە دەتوانم بىم.

- داواي ليبوردنم ھېيە. چونكە بەرىمان كردووە.

- دوكتور بۇ بە مندال؟

- كەزاوه خان پارەت دەدەمى بەس ئەوهى من بنىرى.
دوكتور كەزاوه سىيمەكەى دەرھىنا. چووه سەر
تەختەكەى. پال كەوت. مەلافەكەى دا بە خۆيدا. ھەر وا
بە خاولىيەكەوە خەويلىكەوت. پۇتىنىشى دىت.

دوكتور حەزى چبۇوه پۇتىنىكى خويپى. ئەويش مەرجى
وەلامدانەوهى بە سپى بۇونى ئەم داناپۇو.

خەلک دواى ئەو رېگە نەجاتەی دوكتور لە بەردەمى
دانان مەيلاڭ بۇون بۇيە ئىستا كە هىشتا شار
بارو دۇخەكەي شېرە خەرىكى خەون.
مەۋالىتىرى روژنامەي قېھجار

هاوولاتىيە خۆشەويىستەكان.

نەخۆشى زىاتر دەبى. زبلەكان چارەسەر ناكرىن. تا
ئىستاش نەزانراوه ئەم زبلانە لە كويىھەتەن و دىن
لە شاردا تا دى زىاتر دەبى. بۇيە ئىمەتتەن سەر ئەو
رايىھەت لە ئىۋە داوا كەين وەسىيەتنامە، نامە (ياخود
ھەرشتىكى دى) كانى خۆتان بنووسن، بريارە
ئىمەقېھجار لە بەروھى شارەكانىدىش نەگرىتەوه.
ئاگىرتىبەر دەيىن. دواى داواى ليبوردن.

بەسپاسەوه: سكرتاريا

- دوكتور گزەيلىداوين.

- وھى كۆرپەكەم رق.

دوكتور دەركاي لەم دەنگە دەنگە نەكردەوه.
مەحمۇدۇ زارۇو لەو ھەراو ھورىايە خەبەرى
بۇيەوه. بوشكە بە تالەكەي خۆى دىت. رەقى ھەستا.

درگای دایه بەر شەق و لەقە. درگا شکا، خۆیان بە
ژووردا کرد. دیو نەما کەس سى چوارجار نەگەرابى.

- حەمام. (مەحمود و تى)

پەلامارى حەمام درا. مەحمۇدۇ زارۇو خۆى
درگای ئەۋىشى شكاند. ھەموو لەبەر درگادا،
بەتەماپۇن ھەموو يانى دا بەعەرزا. لەگەل
خەستاوهكەدا شتىكى قورس هات بەسەرياندا رۆى.
رووتو قووت. دەم و چاو ماسىيۇ. چاوه دەرپەرىيۇ.
سک ھەلماسراو.

ولامى نامەكەى سكرتاريا
گۈلزار.

بۇ سكرتارياى بەرپىز،
دواى سلاو بۇ ئىيۆ، سەرۋىكى بەرپىز. سكرتاريا.
من گەرەكمە لەبارەى باوكمەوه قىسىم بېكەم.
باوکى مىھەربانى من لە ٤ سالانەيىھەوە نەمدىيە.
پۆلىسەكان بىرىيان، بە جۆرمى تەنگ گرتىان. بەلام
بەخوا كىانە، بەگىانى باوکم ھەر لە زۇر زوھوھ
تەھنگمان نەبووه نايىشمانبى. دواى دوو مانگ و نۆ رۇڭ

مهیته‌که یان بۆ هاوردینق. بهلام، بۆ؟ نازانم. ئیستا من
11 سالمه و چونکه غەمی بى باوکى دەخۆم ناتوانم جوان
گویچکه بهوانه کانم دەم. ئەوان دەیانوت: خۆی
کوشتووه. بهلام گشت گیانی رەش و شینق ببۇو.
ئیستاش بۆمان دەرنەکەوت كى کوشتىيەتى؟

***

بۆ هاورپىي نزىكى خۆم بە ناوى داشەهاره (ئەبى
ناوه‌کەت سەير بى) لە ھەسارەي زوھەل نامە
دەنۈوسم.

هاورپىي ئازىزم. ھەواكەтан گەرمەيا سارد؟ زەريياتان
ھەيە؟ ئەي شاخ چى؟ شتى لېيە مندال لى بىرسى؟
راستى زواتنان چىه؟

توركى

فارسى

عەرەبى

كوردى

كەبابى لېيە لاي ئىۋە؟ ئىرەش لېيەتى بۆكەي زۆر
خۆشە.

ئەگەر وەلامت بۆنۇوسيم ئەوهى پرسىارت ھەيە
بىشەرم بىكە. چونكە من خۆ وەلامت نادەمەوه، ئاخر...

ئەگەر ئەی ھاتوو ھاتىشى بۇ زەۋى ئەمە ناونىشانى
ئىستاكەمە:

قېھجار، شەقامى (ناوهكەي نازانم) كەرەكى (دەي تو
كارت بە گەرەكى ئىمە چىيە) ببورە پلاكيشت بۇ
نانووسىم.

ناونىشانى داھاتوومت بۇدەننېرم.

پشقا

***

بۇ گەل،
بۇ خزمەتە كانم،
بۇ ئەو كۆرپەي بە هيواى بۇوم،
كە وەسىيەتنامەكەمان ھەلىچرى من خۆم ئىعدام
كردووه.

ئاواتم زۆر بۇو. نەگەيشتم. قەينا بە زەللىي نەمردم.
بەسپاسەوه: داوىنچى ۲ قېھجار پاش نيوهەرق
بۇ پۇتىنىيکى خويىرى،
شايسىتەي سلامىش نىت. شايىستەي ئاراستەكردىنى
تولەيت توختىمت بە دەستدا. نەمتدەويسىت. كەسيكت
دەويسىت بەفر بى. ھەرچىيەكىشت ويسىت زوانى لال بى.
كىفەتت ويسىت. ببورە، ھىچكاميان نەبۇوم، ھەركات كە

دهکه ویته وه بیرم قیزم لیت هله ده و هشیته وه. تا
دواهه ناسه له بیری تولت دام.

ئیمزا^۱

بەم نەخۆشیەش قەزات له هەردۇو چاوم.
بەریز مەردانى

***

بۇ بەریز مەردانى،
کە خوايىھى کى دەست كىرمە دروست كىدايە. تۆم تەواو
دەكىد

پەرى

شەقام. كۆلان، ناو حەوشەكان، چوار سووچى
مالەكان، زېلدانەكان و ... قەرەجار ئاگریتىدا دەسۋوتى.
ئەو بۇ سىزىدە رۇڭ دەچى شار ھەر لەو گەدا دەگەرى
بەلام بە پىيى ھەوالى ھەوالنېرى كەنالەكەمان ئەم شارە
ناسىوتى. بەس دەگەرى. بۇنەكە بلاوترۇ بۇگەنتر بۇوە.
زېلەكان ھەردىن وزىاد دەكەن. ئىستا ئىيۇھ و
ھەوالنېرەكەمان لە قەرەجار:

---

^۱ لە ناو میراتىيەكانى دوكتور كەژاوهدا دۆزراھىيە وە.

خۆشەویستان ئەم کاتەтан شاد. ھاین بە سەر قرەجارپەوە. ئەم شارە بەو شیوهی کەدەزانن سووتىنراوە بە پىيى بېيارى سکرتاريا. گشت لايەك سەرى سوور ماوه. ئەم شارە بە پىيى ئەو ھەمووھ گرە ناتويىتەوە، ناسووتى، ئاگر زياتر گرە مەشغەلانييەتى. ئەم ئاگرە خەريکە لە ناو شارىش دەترازىو ئەچى بەرھو شارە دراوسيكانيش. سکرتاريا^{*} لە پايتەخت زور لەم ھەوالەترسا. ماشىنە ئاگرکۈزىنەكانى نارد ئاگرەكە بکۈزىنەوە. ھەرچى ئاو دەكرا بە ئاگرەكەدا، ئاگرە ھىچ نەدەكۈزايەوە خۆى زياتر بۇ لايان دەكىشا. بۆيەسەرۆكى ئاگرکۈزىنەوە كە مرۆقىكى زىرەك بۇ دەست بەجى فرمانى دا شار، لەئاسمانەوە بکۈزرىتەوە. ئەوھ بۇ چارەكى دەچى ھەلەكوفتىرەكان رژانەتە سەر ئاسمانى شار و ئاوەكانيان رو دەكەنە سەر شار.

ھەوالىنرى تەلەقزىونى پايتەخت

بىنەرە بەرپىزەكان، بىنەرە بەرپىزەكان ئەم ھەوالەمان ھەر ئىستاكانە پى گەيشت: ئاگرەكەى قرەجار نەكۈزايەوە، بەلكۇ زياتر بۇوە. گوايە ئەو ئاوەيش كە

^{*} سکرتاريا لەبەر زورى وەسىيەتنامەكان ئەوانىدى خستە پشت گۈئ.

پییدا دهکنه ئەویتەوه بە ھەلم و دیتەوه سەر قرهجار
دەوەستىتەوه. شار لە ئاگردا ھەر دەسووتى. ھەر.

(ئەوھى حەزى لەبلىندى نەبوو)

٢٧ - ١٣. نەجىب زايى بەرامبەر گولى شۇرپان. باوهش

* كراو بە قاچدا.

- مى پلنىڭ ئاهىدە چ تارىكە سەلاتىكە.

پلنىڭ نىر نوقمى دووكەلە جغارە.

١٣-٤ مى پلنىڭ دوومانگە تىنەكە وتووھ.

١٣-٦ لە چاخانەكە دانىشتۇوھ.

- پلنىڭ نىر ئەوھ نەجىب زايى بانگت دەكا.

١٣ - ٢٢ يەكم مانگانەي وەرگەت توند لە كىرفانى
نا. لەناو مشتىدا گووشى. پارەكە مچوركى خستە
لەشىھە.

---

* ١٣ - ٢٧ ئەمن مى پشىلە سۆزانىيەكەم نەجىب زايى بانگ نەداوه بە^{*}
كۈيدى كارى پلنىڭ نىرە.

- گولی شوران ... گولی شوران. چهپکی نانا دوو
چهپکم (یهکن بو نه جیبزایه ئهوى دى بـ...) بـ جـا
بـکـهـرـهـوـهـ.

٩ - ١٣ - دیسان سوزانییه هاتـهـوـهـ.

- وـیـلـیـ کـرـیـارـهـ.

٢ - ١٣ يـهـکـهـمـ شهرـتـیـ دـادـابـوـونـ: سـیـمـایـ تـایـیـهـتـ بـهـ
خـودـیـ خـوتـ.

... ١٣ - ٢٨

١ - ١٢ مـیـ پـلـنـگـ وـ هـسـتـیرـهـ روـانـینـهـ کـانـیـانـ بـوـیـهـکـدـیـ
بـهـرـیـ کـرـدـ. هـسـتـیرـهـ دـهـسـتـوـ قـاـچـیـ شـلـ بـوـ. ئـهـمـ
قاـچـهـکـانـ وـ دـهـسـتـهـکـانـ زـیـاتـرـ چـهـقـانـدـبـوـوـهـ ئـهـرـزـ.

(دوـاـ هـسـتـیرـهـ. هـهـتاـ گـرـابـیـ قـاـچـهـکـانـمـ سـفـتـترـ دـهـبـنـ.)
(هـهـتاـ پـلـنـگـیـ نـیـرـ بـهـ گـولـیـ شـورـانـهـوـهـ. لـهـمـ دـاوـیـنـیـ)
شـاخـهـ بـهـسـهـرـ نـهـکـهـوـیـهـوـهـ مـنـ هـهـرـ لـهـ لـاتـمـ.)

٢٣ - ١٣ فـرـیـاـ نـاـکـهـوـیـ سـهـرـیـ لـهـ چـاخـانـهـ دـاـ. (وـیـلـکـهـ
لـهـوـ سـهـرـ کـهـ هـاـتـمـهـوـهـ. سـهـرـوـکـ خـوـخـوـامـ نـیـیـهـ).

... - ١٣ چـوـنـتـ بـیـ بـلـیـمـ. نـازـانـمـ. نـازـانـمـ... .

هـهـنـدـئـ رـاـوـهـسـتـاـ، بـهـ پـلـتـوـکـ سـهـرـقـوـلـهـکـهـیـ تـهـکـانـدـ.

- نـهـجـیـبـزـایـهـ دـهـ بـیـلـیـ. شـتـیـکـ روـوـیـ دـاـوـهـ نـهـجـیـبـزـاـ؟

- نـاـ... يـانـیـ ... بـهـلـیـ.

دەستىكى بىدو بە سكىدا هىنا. چاوهكانى بۇ داخست. خۆى تەنگ كردىوھ.

. دەي.

ھەر دوو دەستى ھەلىناو دەستەكانى ئەۋى گرتە ئامىزى.

. شەقىم بىرد دەي.

دەنگى خۆى ناسك ناسك كرد.
پياوهكە مانگ تەواو... دلەم بەيەكدا دى.

... (حەپەسا)

١٢-٢٨ . دادا: سەر ھەلدان. بە بانگو ھاوارھوھ بۇون.

١٣-٢٥ دەستىكى كردى بە لەنگەرۇ سەرى خستوھتە سەرى. ژىر جغارەكەى بەردىمى لە سوتکە سەررىزە. دەنگە دەنگ، بلەم، تىك ھالاون. دووكەلە جغارە لە ژۇور سەرى ھەموويان گىنگل دەدا. دواجغارە پاكەتە جغارەكەى داگىرساند. بەلىو مژئىئىكى بىدا. دووكەلەكەى لە ناوھوھ قووت دا. ھەناسەيەكى توندى ھەلکىشىا. دووكەلە جغارەكە بە كۆمەل خۆيان فې دايى ژۇورى چاخانەكە. نايەوھ بە دەمىيەوھ جغارەكە.

۱ - ۱۳ پلنگی نیز له به روی ئەم دیزانه کەس بۇی
نەچنریتەوە چووه ریزى داداكانەوە.

۱۳ - ۷

- چ مى پشىلەيەكى نەجىب زايىھە.
دانىشت بەسەرىيەوە.

۱۳ - ۲۴

- چۇنى پى بلېم چۇن؟

- چىيە بۇ دەستەو دەست دەكەي.

مانگ بە تاقى ئاسمانانەوە كال بىووه. بەيەكجارى،
تارىكە سەلات، تەقەى پىيى دى.

- من لە كۈزانانەوەدا نىم؟

- نا، بىيارمان وا نەبوو.

(نا پىيى نالىم، بەشكەم درق بى. رەشەبا ھەميشە
گىقەى زۆرتر بە قىسىم باسەكان دەدە).

- ها ها ها (بە زۆر كەنلى) ھىچ ھىچ بەخوا ھىچ. تاقىم
كردىپەوە. ئەرى دەي مى پلنگ. بەسە كەم چاو لە مانگ
كە. حەوتخانە. گولى شۇران ھەر وا مفت نىيە.
بىدەنگ. چركە. چرپە، ھىچ، دنيا دەنگى لە خۆى
چىبىوو.

۱۳ - ۲۵ .

۲۶ - ۱۳ - ئەمەيش لىكدانەوە خەونەكان.

نهجىبزايىه ھەستايىه سەرپى. پلنكى نىر لە تەوقى سەرەوە تا پەنجهى پىنى گلىنەى لى خشاند. چاويىكى بە سكىدا ھىنا. دەستى بۇ بىردى.

ها چاكىش قەلەو بۇوى.

(نهجىبزايىه دەنگى خۆى تەنك كردىوھ) لاوه بىرۇق قەلەوى چى، بە سەر گولى شۆرپانەوە ماسىم.

(چاوى لەسەر گولەكان بەست) ئەم چەپكەگولە شۆرپانە بۇ نەجىبزايىه (چەپكەگەورەكەي دايى)..

ئەمەيشيان، ئەمەيشيان بۇ جەرگو دلەكەي پلنكى نىر....

چاويىكى دى لەسکى كرد

نهجىبزايىه چەپكەكەي دىشى وەرگرت. بىرى خىتىيە گولدانەكەي پشت تەختەكەيەوە. پلنكى نىر لە پشتهوھ چاوى لە رۇيىشتەكەي كرد. چاوى لە دەستى كرد كەگولەكەي راسەو پاسەدەكىد لە گولدانەكەدا.

ئىرەجقارەيەك لە چاوى گىرا. دوو دانە جقارەي نىوھ كېشراوى تىدابۇو.

- نەجىبزايىه !!!

(بەپىكەنинەوە ئاپرى دايىوھ). گيان، (چاوە دەرپەراوەكانى دى سۆراخى دەرپەراوەكانى گرت لە

ژیئر جغاره‌که گیری کرد) ئى... ئه... (زوو په‌لامارى
ژیئر جغاره‌که‌ی دا).

- ئه و چىيە؟

- (رفاندى بۇ لاي دللى زبلەکه). هىچ ، هىچ نه بەو
خودايە. هىچ. (رۇى كرد).

۱۲ - گولى شوران شايىهنى مى پلنك. حەوت كىو،
حەوت دەريا. حەوت دەشت. حەوت بىابان. حەوت
جەنگەل. حەوت حەيوانى در. حەوت حۆرى. هيچيان
نامگەريىننەوه لهوهى گولى شوران بۇ مى پلنكى
دلخوازى خۆم بىئىم. بۇ وهى پىيى بلىيم حەوت رۆزى
ھەفتەيەك ساتى چىيە لهيادى خۆمت ناخەم.

۱۳ - دەرسىكى دى كە ھەر دادايەك دەبى
پىرەھوی بکات: سەرى بىدەلاك نەتاشىنە. ھەلبەت ئەمە
پلنكى نىئر دەبى خۆى پىيى بگات.

۱۴ - پلنكى نىئر لىرەئىستەغانامەكەى خۆى
نووسى. بەلام، بەلام قەت سەرۆكى داداكانى نەدى، واتا
فرىا نەدەكەوت بىيىنى، نامەكەى تەسلىم بکات.

۱۵ - چەند ساتىك بەرلەمەيەكەم بىينىن لە
چاخانەكەدا رى خرا. (بۆلتىنە ھەوالەكانى دادا).

۱۴ - ۱۳ مى پلنگ چه قلیکی زه لام چه قیوه‌ته چاوی
راستی. هه ستا ده ستیکی بۆ چاوی برد (خه و...)

۱۳ - ۱۹

- پلنگی نیز نه جیب زایه بانگت ده کا.

- ئا چیيە؟ چى بwooھ؟

نه جیب زایه پشتی تى کرد.

- زۆر نامه ردى. كەتن ده کەی. پشت سەرى خۆيىشت
چاو لى ناكەی.

- بwoo به راست.

- (توند ئاورپىکى بۆ دەركرد لە ئامىزى گرت)
لە خەومدا منالىكىمان بwoo ناومان لى نا، گولى شۆپان.
- ... (داچله‌کا).

۱۷ - ۱۳ مى پلنگ چاوی بپريوه‌ته مانگ. مانگ
دەريايىه‌کى مەنە. دەورى خەرمانە دەگەشىتەوە. ملى
خستبۇوه سەر ھەر دوو دەستەكانى.
- ... سىسىرك ئە جرييىنى.

كۆتر. گم م ... گم م ، گم م ...

۱۳ - ۱۳ ...

---

۱۳ - ۱۳ - من نووسەرى ئەم چىرۇكە (۱۳ - ۱۳) م بەجى
نەھىشتووه و فەرعىشم نەكردووه تەوه بۆى.

پلنگی نیّر می پشیله نه جیب زاکهی کرده باوهش.
گهیاندی تا ماله کهی خوی.

۱۲ - ۱۳ ههلم پهنجه ره کانی خنیبوو. ههموو جی
پهنجه ببو. ئهمه دابی دادایه. پهنجه. لهو جی پهنجانه وه
گشت ئهوانهی ناو چاخانه که مليان حهوا داببوو.

۷ - ۱۳ بینین لهم قاوه خانه دایه و بهس (ئهندامیکی
قومیتهی به پیوه به رایه تی).

۱۰ - ۱۳ می پشیله يه کی سوزانی نه ور قییه تی. پلنگی
نیّر به سه ره سه ریه وه و هستاوه.

۱۸ - ۱۳ سی هه م شه رتی دادا:
۱ - و هفا در و و ست.
۲ - مه رام در و و ست.

۹۹ - ۱۲ پلنگیکی نیّر هاتوتھ ناو ریزی قاره مانه کانی
داداوه. له شاخ دابه زیوه. ئیمھ و هک سه رق کی ئه م
گرووپه، به ئه رکی سه رشانی خومنی ده زانین که:
ئه وھی شیاوی قاره مانی نازداری دادایه واي رایھینین.

۲۱ - ۱۳ ئاهه نگی «سیلین دیون» ده خوینی. ئه و
شریتهی وا بق تایتانیکی چریبوو. په رده کان دادر اووه.
تاریکی به خشراوه به ژووره که. شه و خه فیک ده گری.

دهورو به‌ری خوی سوور کرد و او پلنگی نیر به پیش
بانگ هیشتني زووتر هات. ده رکه‌ی داخت.
نه جیب‌زایه‌ی له ته خته‌که‌دا را کشاو دیت. هیچی به
خویدا نه‌دابوو. چاوه‌کانی سه‌ریه‌کنابوو. پلنگی نیر به
ئه‌سپایی مه‌لافه‌که‌ی هه‌لگرت. پیایدا. خویشی چووه بنى
و لاكه‌ی دی مه‌لافه‌که‌ی به‌سهر خویدا کيشا. شه‌و خه‌ف
مه‌لافه‌که‌ی سوور کرد.^۱

هاتمه‌وه پیش ...

هاتمه‌وه به هاو سه‌ره‌که‌م بلیم: ئه‌مرقیش هه‌ر سه‌ر
ریگه‌ی پى گرتم. من راوه‌ستابووم بۆ ماشین. له‌وه‌تى
من ده‌چم بۆ کلاس له سه‌ر ریگه‌که‌مدا دووکانی شتى
خوارده‌مه‌نى داناوه. قه‌تم کريyar لى نه‌ديوه. هه‌ركه
راده‌وه‌ستم دووکانه‌که‌ي ده‌داته ده‌ست دراوسي
دووکانه‌که‌ي و له‌گه‌لم راده‌وه‌ستى بۆ ماشين.
سه‌ره‌تakan هیچی نه‌ئه‌وت، ئىشاره و شتىش هېچ. به‌س
ئه‌گه‌ر ماشينىك هات سه‌يرى ماشينه‌که ده‌كات تا

سه‌رنج:

چونكه ئه‌م چىرۇكە ده‌ستكارى كراوه و ئه‌مه‌يش ئه‌من كاتى كه
چاپ كرا بىنیومە. بقىيە ده‌لىم: نووسه‌رى ئه‌مە (په‌ری كه‌ريمى‌نیا)
نىيە. ... .

دەگاتە لای من. ماشىنە وىل دەكا و بىز لە من
رادەمېنى. ئىستا سەر و سەمىيىشى پاك پاك دەتاشى.
ئودكۆلۇنى لە خۆى دەدا لەوهى كە تۆبە جىنى
ئودكۆلۇنەكەى من كريت. من وتم: «سانتياڭو» و تۆ
«وانمان شق» ت هىنايەوە.

دەسەسپەرىكى سېپى خاوىن خاوىنىشى پىيە دەيھىنلى
بە سەر و ملىدا و دەلى گەرمى؟! گەرمى؟! دوگمەى
پالتوکەى دەگاتەوە.

لە درگام دا ھاوسەرەكەم درگام بۇ بگاتەوە و بۇى
بىگىرمهوھ كە ئەمرىق روودارتر بۇوە و ھاتۇويشەتە ناو
ماشىنەكەم و لە بەرىشەوە دانىشتۇوھ بە جىنى منىش
كىرىكەى داوه. ويىstem نەھىيەم ئەو ئاورى دايەوە و وتى:
دەبى بىيىتە ھاوسەرم. ويىstem بلىم: ببۇرە براى بەرىز
نانت لە جىڭايەكىدى بىرىتى، كە شۇفىر وتى:
خواحافىز. ئەو پىش لە من دابەزى و لە بەردەم درگايى
كلاسەكەمدا راوهستا. بە شۇفىرم وت: داناپەزم.
ئەرى پىت بلىم: من ئىتىر ناچەمەوە بۇ كلاس. پىت
بلىم ئەمەيشى پىداوم. زنجىر و ئەللايەك. من يەكەمجار
نەمدىت، لە سەرباوشىم بۇو. بە قىنهوھ چاوم لىتكىد.
پىددەكەنى. دەسەسپە سېپەكەى دەھىتىا بە ملىدا.

شۇفىرەكەيەك چىركەيش رانەدەوەستا. ئەگەر ماشىنە رىز كراوهەكان لە پشت چرأى سووردا نەبوايە. هەر ئاوپم نەدایەوە. دەستم لە سەر ئەللا و زنجىرەكە قوفل كىرىبوو. لەرزىنەكە نەدەبپا. لە ماشىنەكە دابەزىم و ملى رىگام گرت. دەنكىكم بىست: ئەللا بە زنجىرەوە.

بە پەله ھاتمهوھ پىت بلېم: بە دوامەوھىيە. دەستى لە ناو ھەر دوو گىرفانى پالتو رەشەكەي ناوە. قاچى لە ناو جى پىلاوهەكانم دادەنى.

وتم كە دەركەت كردەوە و ئاوا بە لەرز بىينىمت باوشت پىدا كردم و تت: چى بۇوھ؟ پىت بلېم: ھەرەشەلى يىكىدووم جەزام لى بىتىنیت. ھاتمهوھ پىت بلېم: تەلەفوونەكە لا بىه. نامەوى ژمارەكەمان بىزانىت. ھاتمهوھ پىت بلېم: ئەزانى من لە پىاوى بى سەمىلى پالتو رەش دەترىم. ئىتىر لەو شەقام و كۆلانەيشەوە نارقۇم.

ھاتمهوھ پىت بلېم:

چاۋىكى لە ھاوسەرەكەي كرد و روانييە مىزەكەي بەرامبەرى.

- بەلى جەنابى قازى، ھاتمهوھ پىتى بلېم.

گرا

(۱)

جگه رهی قشقرهی له پاکه ته که ده رهینا. نه یقراند.
شه مچه کهی له پاکه ته که ده رهینا. قشقره نه یقراند.
شقار ته که خوی خشاند به پشت خوید؟ قشقره
قراندی.

(۲)

من قشقره م. خوش ویستم.

هن.۰۰۰.۰۰۰

(۱)

ههموو له پالیهکدیدا بون و هوموویشیان خویان
به دیکتاتور نهدهزانی و ههموویشیان پییان وابوو ئهوى
دی لەم دیکتاتورترە و خۆی له پای ئەم بە دیمۆکراتتر
دەۋانى.

لە ئان و ساتەدل دیمۆکراترەكان له ناو خویان
دا دیکتاتورلىرىن كەسیان ھەلبزارد. له تەواوى
كانالى T.V. يەكان پېشانىييان دا و دۆكتورييکىشىان كرده
پالى تا بزانى ئەم دیکتاتورلىرىن كەسە دەمارى لە شىتى
لە لەشى دايەيا ئەوهى كە...؟

ههموویان لە ئان و ساتەدا كە دۆكتور له گەل
دیکتاتورلىرىن كەسە كە خەريكى گىرە و كىشە بون له
T.V. و تۇرووييىكى گەرم دا بون و تەواوى كانالى
ولاتان ئەم كۆبۈونەوهىان بە كۆبۈونەوهىيەكى حەياتى و
كارتىكەر ناوزەد كرد. كوايە خەريكى راۋىيىز لە سەر ئەم
ماقانەن كە داۋيانە بە ههموو كەسىك و دوايى

کوژاندنه وهی T. یه کان هه موو که سه کان به خویان
ئه وهت: "به لی. به لی."

لهو به لی به لی دا ده رگای ژووره کهی دوکتور و
دیکتاتور ترین که س کراي هوه.
- به لی... به لی.

(۲)

هه موویان له پالیه کدی دا بون. هه موویشیان
خویان به دیمۆکراترین که س نه ده زانی. هه موویشیان
پیشیان وابوو ئه وی دی لم دیمۆکراتر. خوی له پای
ئه و به دیکتاتور تر ده زانی. لهو ئان و ساته دا
دیکتاتور ترین که سه کان له ناو خویان دا
دیمۆکراترینیان هه لبزرا. له بھر ته واوی
کاناله کانی T. یه کان پیشانیان دا. دوکتور یکیشیان
کرده پالی. تاكوو بزانی ئه م دیمۆکراترین که سه
ده ماری له شیتی له له شی دا لیده دا. یا ئه وهی که...?
هه موویان لهو ئان و ساته دا که دوکتور له گەل
دیمۆکراترین که س خه ریکی گىزه و کیشە بون. له
وتورو ویزیکی گەرم دا بون. ته واوی کاناله کانی T.
وللاتان ئه م کۆبوونه وهیان به کۆبوونه وهیکی کارتیکەر

و حیاتی ناو لى برد. گوایه خهريکی راویز له مهپ
زولمه کانییان بهرامبه ر به ههموو کهسيک.

دوای کووزانه وهی T.Y. کان ههموو کهسه کان به
خویان ئهوت:

-نا...نا.

لهو نا...نا دا ده رگای ژووره کهی دوكتور و
ديمۆکراترين کهس کرایه وه.

-نا...نا....

(باوکه پیی و تم:....)

باوکه دهلى خوشتم دهويي و من قاقا پى ده كه نم و
دهلىم باوک كچى خوى خوش نهوي ئهى كىي خوش
بوى؟ و تى ئهگەر له سەفەر بىمەوه كچى باوکى خوى
چىت بۇ بىنەم و تم چىت پى جوان بۇو من پىمچوانە. و ام
ھەست كرد چاوى بېرىيە شوينىك و و تى: من بەس تۇرم
پى جوانە. دەنگم بەرز كردىوه و و تم: باوکه ئهوه خۆ^ئ
نا بىتە ھەدىيە من ھەدىيەم دهويت من ھەدىيەم دهويت. لە
سەرەخۆ و تى: باشە باشە تۈورە مەبە دەچمە بازار
چىم پى جوان بۇو بۇتى دىئنم. و تى راستى ئهى ئهوهى
خوشتم دهوي شەراب دەخوى بۇت بىنەم شەرابى

فهرهنسه شرابه له کیست ده چیت؟ لچم هلقوورقاند و
چاوم تونوند توونند گووشی و تی: باشه باشه حهتم
دهلیت لای خومان ههیه. هر ئیستا که قسه
کردنکه مان ته واو بولو ده چمه سوپیرمارکیتکه و
قسهم پی بپی: باوکه باوکه کوتريک هاته سهر
گویسه بانه که باوکه باوکه باوکه کوتره... باریکه یه
ئاخیکی هلکیشا: بريا ئه و کوتره من ده بوم له سهر
گویسه بانی ژووره که ت دا ده نیشتمه وه و تم: باوکه
هیواش هیواش هر که س بیبیست لیره ده نیشته وه
گویم هه لده قنه نیت. و تی: من ناوم ههیه خوزگه تو
جاریک به ناوی خوم بانگت ده کردم تاکه ئه م روله
ده گیری . هیچم نه وت. ویستم بلیم:... هر چیه کم کرد
ناوی نهاته سهر زمانم ده تکوت ناویم له بیر
چووه ته وه و یا هر له بنه په تدا ناوی نه بولو. راستی
باوکه به چى بانگیان ده کرد؟ نانا ئه و هر ناوی باوکه
بوو پیم و ت: باوکه ده زانی من ده زگیرانیکم بولو هر به
کوترا بانگی ده کردم. ده نگی هله بپی: نه م
هیشت هیچ بلی و تم: باوکه تو له م من دل پیسی ئه م
جار مات نه بولو و تی: ده نکه هه نار ئه و شهو له خهوم دا
گونات نووساند بولو به گونامه وه هلمدا یه: نه کا باوکه
ماچیشت کردي بیتم و تی: ئوف بريا ماچم نه ده کردى به

قاقاوه وتم: نه کا باوکه بلیئی ماج لیکمان دوور ده خاته وه
چاو ترووکاند و وتی: ویلکه راستی له و دوا وینه وه
که دیومه هیچ گوړاویت چاوت هر وا که له وینه که دا
دیاره مال و مینه که م ته ره وتم باوکه به خوا نه ګریاوم
وتی: دنیا که م وتم ره نگه بټ من دلت ته نگ بوو بیت و
ګریا بیت وتم: من و دلت نگی؟ هه موو شه ویک قسه ت له
ګه ل ده که م ده نگت ده بیسم هه ناسه کانت دی به رو و مدا
به س چاوت نابینم که ئه ویش که هاتیته وه چاوت له
ګه ل خوت بینه وه نه یه یشت قسه که م بکه م: خوشہ ویستم
لیره که ده چمه ده روه هه موو روزیک ده تبینم چاوه
قاوه ویه ته ره که ت ها له ناو چاوی ئه و کچه ویه وا ده چم
شه رابی لی ده کرم برپوا بکه ده نکه هه نار ده مه
نو قلییه که یشت روزیک له ناو ده می کوریکی ره شدا بینم
خوم هه لگوو شی و به خیرایی به لایان دا تیپه پیم و هر
سه یرم نه کردن وه : وتم: باوکه ئه ها دلت پیسه. ده نگی
زور هه لبری قه ت وا نه بیو: من دلم پیس نییه نامه وی
خوو بکرم به نه دیتن و به نه بیستن من خوم لاناده م له
خوشہ ویستیت . له هه موو دونیات ده ستینمه وه.

پیم بری: ده باوکه توش جاریک بلی: کچم و تی: ئاخ:
زوو و تم چى بwoo: و تی لیو خۆم زۆر به توندی گەست
خۆشەویستم. و تم: منیش له داخا ئىتر پیت نالیم باوکە

تۆ باوکیکى خراپى خراپى باوکە. دەنگى پىكەنинى
واى كرد گويم هەندىك بىشىئەوه: خۇ وتت نالىم
باوکە ئەى بۇ وتت. دەمۇوچاوم سوور ھلگرا
گەرمىيەك ھاتە لىيۇمەوه تەقەتەقىك چاومى بىردى بۇ لاي
پەنجەرەكە: باوکە باوکە باران خۆى دەساویت لە
پەنجەرەكەم باوکە باوکە باران بانگم دەگات خۆمى بەر
دەم. بە ئەسپايى دەنگى دەرھات: بۇنى بارانى
پەنجەرەكەت بکە رەهایى خۆم و خۆت وتم : باوکە
رەها ناوى كىيە وا لە دەمت ترازا: وتى دەنكە ھەنار
كەم خۆت گىلى بکە دەزانم چاك دەزانى چى دەلىم چاك
دەزانى لىرەوه لەم قۇوللايى دنياوه لەم شارەى كە بەفر
پەرددەۋام تىددەھالىتباسى چى دەكەم تۇنى دەنگم
ھەندى گۆراند: با باسى ئەوه نەكەين ناتوانم بەو
شىوهى كە دەلىي بىشوبەيىم. پەنجەرەكە لە پې كرايەوه
باران ھاتە سەر شانم چۈرم بە پەله پەنجەرەكەم
پىوهدا دا سەيرى گريانى ئاسمانم كرد: فيله كانيش
ھەندىك جار دەگرین بىرم كەوتە كە ئەو جارە واي وت
وتم من پىم خوش نىيە فيل بىم من بەچكە فيلم وتى:
ئەوه گريانى منه شانتى خووساند. سەر شانم نەسپى
با ئەو گريانە بە رەهایى بە سەر شان و ملم دا
داخورپىت: گويم لە ناوى خۆم بۇ: وتم بەلى وتى: بە

خ...و...ا... حهزى لى نىيە بىر لهوھ بکاتھوھ كە سەرهتا خوايىھك هات يا سەرهتا خ...و...ا. دەستى لە سەير كردنى ھەستىرەكان ھەلگرت. ئەو لهو ئاسمانەدا ھەستىرەكەي خۆى بۇ نەدۇزرايەوھ. رەنگە چونكە نەيزانى خوا لە چ سووچىكى ئەو كاكىشانە دابنى. ھىچ كۆئى بۇ ئەوھ نەدەبۇو خواي لى راگىر بکات، بۇيە هيئىتى بە ماتيىكەكەي داي لە سەر لىيۇي. سەرهتايىترين شوينىك كە ئەتوانى جىيى چىز بىت. دەم و لىيۇيکى بچۈلە. ماتيىكەك بۇيەك سالى بەس بۇو. قەت ماتيىكەكەي نەدەخوارد . ھەميشە لاي كەسانىتىر بەوهوھ خۆى بادەدا كە ئەو ماتيىكەكەيناخوات. ئەو ئەيزانىناتوانى خوا بۇ ناو گەدەي قوت بىدات بۇيە كە دەھاتھوھ بۇ مالەوھ دەست بە جى خۆى لە ئاوىنەكەدا دەبىنېيەوھ. ئاوىنەكە توند توند دەستى بە لىيۇي دا

دەھىنَا و ماتىكەكەي كال دەكردەوە. خوا ئىستا لە سەر
ئاوىتنەكە پە.

ماچی ئەم جارهيان بۇ توپىه

ئىستا حەزم لىتىه بچم بنووسم بە ھەر دوو گۇنا سوورەكەيدا و ھەتا دل دەخوازىت ماچى بکەم ئەو دىت و دەمم دەگەرېتىتەوە و دەلىت: گۇنای من خۆ سوورترە. من حەزم لىتىه لە گەل ماچەكەيدا تىر تىر بۇنى ھەلمۇم و خۆزگە تەنیايىھەكانى غوربەتمى پى تىراوکەم. ئەو دەست بە جى لە حەمام دىتە دەرى: بۇن ھەر بۇنە. چېنۇكىك لە دلەم دەگىردىت. من پىيم وايە ھەموو ماچىك بۇنى خۆى لە گەلە. ھەندى ماج بۇنى ئۆدکۈلۈن، ھەندىكىيان بۇنى بەھەشت و بېرىكىشىان كە بۇنى لە بۇنى ھېچ كەسى دى ناچىت وەك ماسىيەكى لىنج وايە بۇنى ساردى لىۋە دىت. دەمەۋى بچم ساردىيەك بنىم بە سەرمەوە. ساردى رەش. بەھېزترىن خەمرەۋىنى ھەناوم. شىرمۇزەكە دەنىت بە لىۋەمەوە. زىاتر گەرم دادىم. دەمەۋى بچم باوهش بکەم بەودا و لە ناو كراسە ئاوىيە ئاسمانىيەكەيدا خۆم ون كەم. دى

باوهشم پیدا دهکات و توند و توند دهگوشی به خویهوه و دهليت ئۆخەيى. ناهىلەم ئۆخەكەى تەواو بىت بىرم ئەگوازمهوه بۇ لاي ئەو. ئەو چىروفكى ژيانى خۆيم بۇ دهگىرېتەوه: دايىكم نەيئەھىشت بۇ كاتى سەرينى ماندوويى لە ژوور سەر نىم. دەيناردم بە دواى باوكىدا. بە دزىيەوه بىزانم باوكم دەچىت بۇ لاي فريشته . ئەم دهلىت: كە بىر لە تۆ دەكەمهوه ھەست دەكەم زھوى تازە خەرىكە خۆى دەگرىت. شل و شەۋىل. تەم و مۇ دنیاي داگرتۇوه. دارەكان وەكۈچۈزۈۋەن . تازە سەر دەردىئىن. ئاي پەرى كە بىر لە تۆ دەكەمهوه...
ھەزم بۇ بىستنى ئەم قسانە ناچىت. ئەو كە قسەم بۇ دهگىرېتەوه كە دووبارە و سەدبارەيش بىت ھەر خۆشە. ئەو ھەر جارەو لە سووچىكى قسەكەوه دەست پى دەكا: فريشته كچىكى رەش تالەيخالاوى بۇ. ئەم دەلى: خالاوى كويى جوانە. دەمۇو چاوى پان نەبىت وەكۈچۈزۈۋەن چاوانى دەريا. ساف نەبىت وەكۈچۈ دەلى جوانى لە كويى دايىه. دەمۇوروو رادەكشىم. خۆم گرمۇلە بکەم: چىيە حەزىت لىتىھ بچىتەوه ناو سكى دايىكت. ئەم دى و زۇو لە پالىم دا رادەكشىت و ھەر دۇو قاچى جوت دەكات لىم. من ھەر گرمۇلەم. ئەو خۆيىم لىدەخا...

ئەها دايىكە ئەمكارە يىشيان نەيانهىشت تىر تىر ماقت

بکھر

غەزەلنووس

